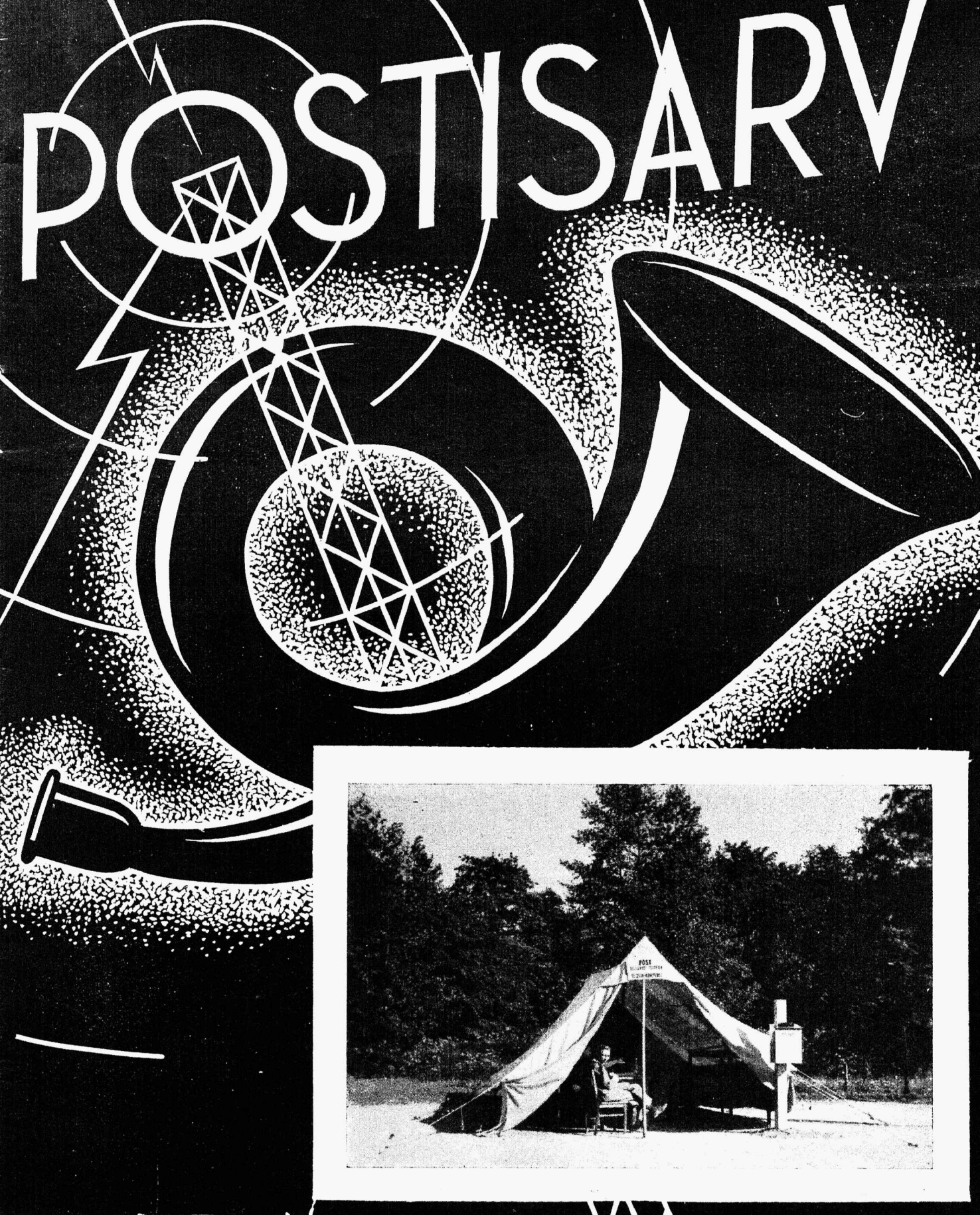

POSTISARV

Nr. 6/7 1939

P. LUHTEIN

I G A

mööduva

24

tunni

*sündmused nii kodu- kui ka
välismaal leiate aegsasti
vara hommikul ilmuvast*

«Päevalehest»

*Pealeselle juhtkirju, huvipak-
kuvaid reisikirjeldusi, vesteid,
romaane ja muud huvitavat*

Kirjandus

KOOLIRAAAMATUID

KOOLITARBEID jne.

soovitavad suures valikus

«Päevalehe»

RAAMATUKAUPLUSED

Tallinn, Pärnu mnt. 10, Pikk 2

POSTISARV

POSTI-, TELEGRAAFI-, TELEFONI- ja RAADIOTEENIJATE AJAKIRI

POSTI-, TELEGR.-, TELEFONITEENIJATE KUTSEÜHINGU, TEHNILISE ALA TEENIJATE ÜHINGU
ja TALLINNA PEAPOSTKONTORI AMETNIKE KOGU HÄÄLEKANDJA * ILMUB KORD KUUS

Nº 6/7 (70/71)

Juuni-juuli 1939

7. aastakäik

Riigihoonete ehitamisel ärgu unustatagu teenijaskonna ruume

Paljud ametkonnad seisavad küsimuse ees, kuidas saada lähedamaid ja otstarbekohasemaid ametiruumi, kus asutiste tööd, mis on aastate jooksul paisunud ja arenenud, võimalik oleks otstarbekohasemalt korraldada ja tööabinõusid ning töötajaid ära mahutada, nii et see ei takistaks töötamisvõimalusi ega halvaks tööarengut. Sest peab üldiselt konstateerima, et riigihooned ja tööruumid, kuhu on mahutatud asutised, ei vasta oma ülesannetele: — on kitsad, ebaotstarbekohase ruumide jaotamisega, halva õhupuhasusega ja halva valgustusega. Sellepärast tuleb rõõmuga konstateerida nähet, kus on asutud uute ajakohaste riigihoonete ehitamisele. Nii mitmedki nägusad ehitised on viimase paari aasta jooksul juba üles kerkinud ja nagu kuulda ei jää need viimasteks. Võib loota, et lähemad aastad toovad lahenduse riigiasutiste ruumide küsimusse, luues paremad ja avaramad võimalused riigiasutiste töö arengule ja ülesannete täitmisele.

Paraku paistab, nagu oleks kahe silma vahele jäänud alaline küsimus, mis puudutab riigiasutiste teenijaid, kes eksisteerivad lahutamata osadena riigiasutise kehas. Nimelt paistab olevat kahe silma vahele jäetud teenijate ruumid, nagu puhkeruumid, lugemisruumid, einelauaruumid jne., mis on aga tihedalt seotud teenistusega riigiasutises. Jah, tõsi küll, mõnes asutises on püütud seda küsimust kui-

dagi osaliselt lahendada, kuid ainult osaliselt, sest kõikjal annab tunda ruumide puudus, mis püüdmisi takistab. See kurb nähe tuleb ilmsiks ka mõne vastpüstitatud riigihoone juures, kus pole ette nähtud teenijate ruume. Võib-olla teenijate ruumidele pole omistatud seda tähtsust, mis neil tõepoolest on. Võib-olla ei tunnista praegune materialistlik ajastu või ellusuhtumine neid väikesi soodustusi, mida võivad pakkuda teenijatele puhkeruumid, lugemisruumid, einelauaruumid jne. Ei, nii ei või sellele vaadata, sest teenijate ruumide otstarve on seotud teenistusega, teenistushuvidega.

Puhkeruumide tähtsuse ja vajaduse tõstab esile tegelik elu ise, mis on muutunud kiiretempoliseks, kus on suurt tähtsust omistatud aja võitmisele ja töö kiirusele. Ei oleks mõeldav töö ratsionaliseerimine aja kokkuhoiuta ja iga vaba tunni ja isegi minuti kasulikult ära kasutamiset. Töötajaja või teenija asjata väsitamine töö vaheaegadel või vabal ajal asjata aja kulutamine mõjub töö produktioonile halvavalt. Seda tuleb tunnista eriti suuremates linnades, nagu Tallinn ja Tartu, kus korteriolud (üürihinnad jm.) paiskavad teenijad, kelle palgad ei ole kadedustäratavad praeguse elukalliduse juures, oma töökohast kaugele linna serva elama. Paljudes riigiasutistes tööiseloom nõuab, et teenijal tuleb käia päevas mitu korda teenistuses, mis sunnib teda päevas mitu pikka käiku ette võtma

töökoha ja kauge elukoha vahel. See-
sugused olude poolt peale sunnitud käi-
gud loomulikult väsitavad ja nõuavad as-
jata ajakulutamist. Kuid töötajal pole
teist võimalust. Ta ei saa oma lühikest
vabaaega, mis töö vaheajal temale kasu-
tada antud, kuidagi ära kasutada, ei saa
ka puhata, sest peale oma korteri, mis
asub kaugel, pole kuhugi minna, pole
teenistuskohas või asutises ühtegi vaba
ruumi, kus võiks kas puhata, lugeda või
muidu seda aega kasulikult, mõistlikult
mööda saata. Ühtlasi on toonitatud ja
õigeks võetud, et töö edukuses ja korda-
minekus etendab määravat osa töötegi-
jate või teenijate omavaheline suhtumine,
— sõbralik ja seltskondlik vahekord, mis
omakorda loob soodsa õhkkonna asuti-
ses, kus teenijad peaksid endid tundma
ühise pere liikmetena. Kuidas on võima-
lik saavutada, et töötajad tunneksid
huvi oma tööala vastu, armastaksid oma
tööd ja töö neile armsaks saaks, nii et
töökoht või asutis muutuks neile niidelda
teiseks koduks, kui teenijad ükstei-
sega puutuvad kokku ainult töö juures,
tööd tehes, kus kibe rühkimine, inten-
siivne töö ei võimalda millegi muuga
üldse tegemist teha, rääkimata mõtete va-
hetamisest, milleks aeg puudub ja mis
ometegi üksteisele lähemale viib. Töö
lõppedes tuleb igaühel ametiruumist ja
ükseisest lahkuda, millega on ühtlasi ka-
dunud nende vahel igasugune kontakt,
kokkupuutumise võimalus, sest igaüks
mõtleb ainult sellele, kuidas saaks kodus
ära käia, vähe kehakinnitust võtta ja
õigeks ajaks teenistusse tagasi jõuda.
Puhkeruumid, mis täidaksid siin oma ots-
tarvet, kus lühikese töövaheaja vältel
saaks üksteisega mõne sõnagi rääkida,
mõtteid vahetada, üksteisele ligineda,
sõbralikumaid vahekordi sõlmida, puudu-
vad. Puuduvad eeldused selleks, et tee-
nistuskoht saaks armsaks ja muutuks tei-
seks koduks, kuna teenijad jäävad ise-
keskis üksteisele võõraks ja võõrad ini-
mesed on üksteise vastu umbusklikud,
ebasõbralikud ja on sunnitud seepärast
oma mõtteid ja väljendusi varjama, mis
ei eelda seltsimehelikkust vahekorda ja
töötamiseks sobivat ning soodsat õhk-
konda. On ju võimalik üksteisele ligineda
ja sõprusvahekordi luua väljaspool tee-
nistuskohta, seltskonnas, pidudel, koos-
viibimistel jne. Kuid seesugused võima-
lused avaneksid ainult üksikuile, kelle
majanduslik konjunktuur püsib kindlana.
Tee seltskonda pole tasandatud kaalu-

vale enamikule palgateenijaist, sest see
nõuab kulusid, millest peab hoiduma.

Mitmes asutises on teenijatel korda
läinud omal algatusel ja jõul aastate
jooksul soetada raamatukogud, kus lei-
dub hulk väärtuslikku kirjandust, mis
ulatub paiguti mitme tuhande köiteni.
Raamatukogud leiavad teenijate poolt
elavat tarvitamist. Seni on raamatukogud
asupaika leidnud ametiruumides, kus
teostub ka raamatute väljaandmine luge-
jatele. Kuigi see on tülikas ruumide kit-
suse tõttu, kus toimetatakse teenistus-
likke talitusi, on kuidagi läbi aetud tänu
asutiste juhatajate vastutulekule. Kuid
viimasel ajal, kus asutiste töö järjekind-
lalt tõuseb ja ruumid kitsaks jäävad, ei
leia raamatukogud (kapid, lauad jne.)
enesele kuskil ulalust, mispärast peavad
alaliselt liikuma ühest kohast teisi — nii
kuidas ja kus mõni vaba nurgake avaneb.
Selle tagajärjel lagunevad kapid ja rike-
nevad väärtuslikud raamatud ja raamatu-
kogud ei saa täita oma ülesannet. Meil
propageeritakse kirjanduse levitamist,
püütakse igati sinnapoole, et raamat pää-
seks rahva sekka. Sest ei saa ometigi
keegi seada küsimust nii üles, et kas rii-
teenijale on vaja raamatut, raamatukogu.
Vaid päris selge peaks olema, et seal,
kus on iseenesest huvi tekkinud kirjan-
duse vastu, raamatu vastu ja kus on
omal jõul ja algatusel muretsetud väärtus-
lik raamatukogu, mis sisaldab häid
raamatuid, siis oleks ruumide võimalda-
mine kõige esimeseks eeltingimuseks. et
raamat pääseks täitma oma tähtsat üles-
annet. Riigiteenijalt nõutakse palju: kee-
leoskust, teadmisi igalt alalt, laia silma-
ringi, erksat ja tervet arenenud vaimu
jne. Kust saab ta kõike seda, kui mitte
raamatust. Ja kui nad pealegi ise oma
piskust kollektiivselt raamatud ja ajakir-
jad on muretsenud ja seega kõige raske-
mast üle saanud, siis ei oleks palju, kui
ametiasutistes leiduks sellekohased ruu-
mid, kus avaneksid võimalused raamatu-
kogusid paigutada, raamatuid ja ajakirju
lugeda ja asja arendada, edasi viia, elus-
tada üldiseks kasuks.

Rääkides vaimuvarast või vaimutoidust,
mida pakub meile raamat, kirjandus, pea-
me paraku puudutama ka kehaliku toidu
küsimust, mis pole mitte kõrvalise täht-
susega praeguse toitainete kalliduse juu-
res. Öeldakse ju, et terves kehas peitub
terve vaim. Riigiteenija, kellelt nõutakse
palju, peab omama tervet keha ja tervet
vaimu. Nii jõuame asutiste teenijate eine-

lauaruumide küsimuse juurde. Mõnes asutises on selles küsimuses tänuväärt algatus tehtud olenevalt ruumidest ja muist võimalustest. Siin võiks mainida Tallinnas riigikontrolli, postitalitust jt. Kuid need on ainult üksikud vähesed nähted, mis laiemate teenijate hulkadeni ei ulatu. Järgmises suuremas linnas peale Tallinna, Tartus ei ole üheski riigiasutises veel jõutud nii kaugele. Siiski, Eesti Panga Tartu Osakond, see poolriiklik asutis on teenijate einelaua küsimuse lahendanud, kuuldavasti, päris ideaalselt. Teenijatele antavat seal lõunaid, mis on odavad ja head. Millal jõuame ka mujal selle tasemeni?! Toitlustamine tekitab muret igale palgateenijale ja seda peamiselt kahel põhjusel: tarbeainete kalliduse pärast ja aja pärast, mis kulub toiduvalmistamise peale kodus. Neis perekondades, kus mõlemad perekonnatoitjad — mees ja naine — teenivad, annab ennast tunda aja

nappus, kuna seal, kus üksinda mees teenib, tekitab muret sissetuleku nappus, mis piirdub väikese palgaga. Mõlemad mainitud põhjused saaksid kõrvaldatud, kui suuremates riigiasutistes korraldataks ühine toitlustamine, mis on odavam ja ei nõua teenijalt väsitamist ega liigset ajakulu. See lähendaks ka asutiste teenijaid ja liidaks neid ühiseks pereks, mis on tarvilik ning tähtis teenistuse huvides ja rahva üldisele rahulikule ning sõbralikule läbisaamisele.

Sellepärast tuleks riigiasutiste teenijail oma esinduskogude kaudu (kutseühingud, kutsekogud jne.) elavalt endid liikuma panna, samme astudes, et uute riigihoonete ehitamisel ehk olemasolevate ümberehitamisel ei jääks teenijate ruumid mitte enam kahe silma vahele, sest neil on määrav tähtsus.

H—ik.

Moodsaimad postivagunid

Saksamaal võeti tänavu tarvitusele uued postivagunid, mille ehitamisel on püütud ära kasutada kõik tehnilised uuendused. Ruumi kasutamisel on püütud kogu vaguni sisustus monteerida nii, et väikseimigi vaguniosa ei jääks kasutamata. Peale kõige on aga hoolitsetud suuremal määral ka selle eest, et vagunis oleks maksimaalselt valgust, õhku, soojust. Ja lõpuks — vagun olgu väliselt nägus.

Vagunid on nelja rattapaariga, kere laiusega 2,8 meetrit ja pikkusega 21,6 m. Kere on valmistatud terasest.

Uued vagunid liigitatakse: a-vaguniks

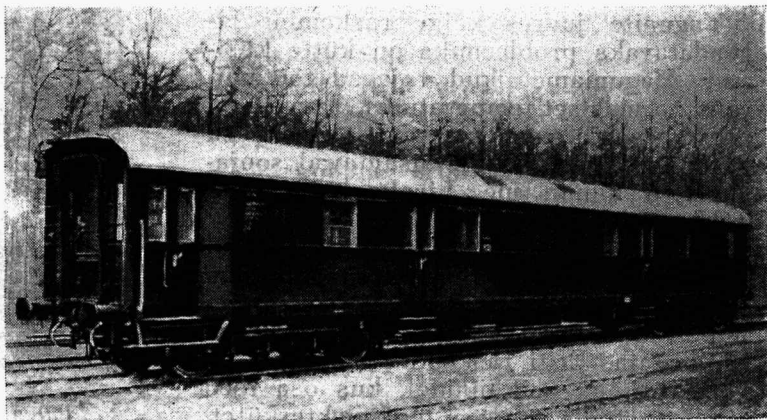
(pilt 1), b-vaguniks (pilt 2) ja c-vaguniks (pilt 3).

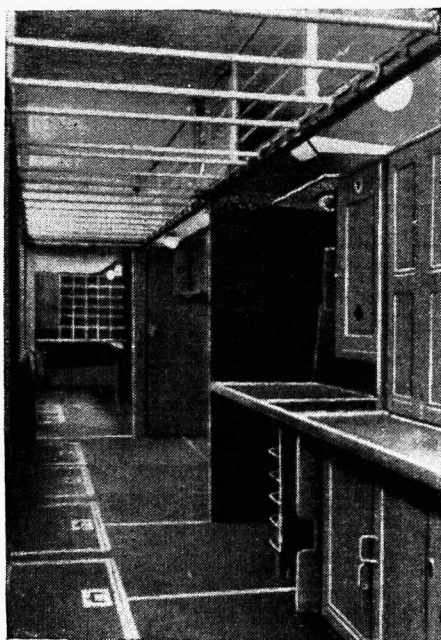
Nõndanimetatud a-vagun on ehitatud eriti kirjavposti läbitöötamiseks ja veoks. B-vagun kirja- ja pakiposti jaoks ning c-vagun ainult pakide ja pisipakkide veoks.

A-vagunil on keskel postikottide tühjendamise ruum, erilise tühjendamislauaga, mille plaadis augud kottide tühjendamisel tekkiva tolmu ja prügi läbilaskmiseks. Laua alla on paigutatud alaliselt niiske ainega vooderdatud kastid, mis ei lase kord kasti sattunud tolmul edasi tolmata.

Pilt 1.

Saksa moodsaim
postivagun

Pilt 2. Postivaguni sisevaade

Kummalgi vaguni küljel on kirjade sortimise ruum. Ühes neist leidub lukustatav ruum väärtposti läbitöötamiseks.

B-vagunil asub kottide tühjendamise ruum samuti vaguni keskel, kuna kummaski vaguni otsas on üks pakiruum. Iga pakiruum on varustatud nelja kahepoolega uksega, mis muudab pakiposti peale- ja mahalaadimise hõlpsaks.

C-vagun sarnaneb ehituselt b-vaguniga, erineedes eelmisest ainult ruumide jaotuse poolest, kuna see vagun on ette nähtud ainult pakkide edasitoimetamiseks.

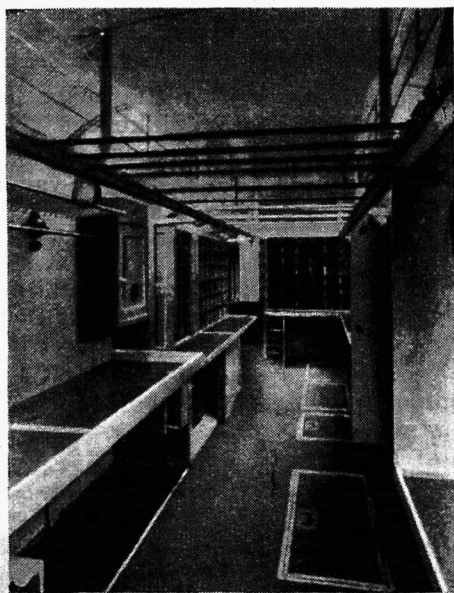
Nii b-vagunis kui c-vagunis on pakkide panipaigana ära kasutatud laealused (kergete pakkide mahutamiseks) ja põrandaalused (raskete pakkide mahutamiseks).

Vagunite juures kõige raskemini lahendatavaks probleemiks on kütte küsimus. Vaguniametnikud vajavad töötamiseks normaalset temperatuuri. Samal ajal peavad sooja eest kaitstud olema ka saadetised (pakid), mis sisaldavad sooja-kartvaid kaupu jne. Lisaks sellele ei tohi soojaallikad oma alla võtta kuigi palju napist ruumist. Et need vastukäivad nõuded ei lase end kergesti siduda, on siinkirjeldatud moodsate postivagunitegi juures nimetatud küsimus rahuldavalt lahendamata. Eriti raskesti lahendatav on kütteküsimus neil liinidel, kus osa teed tuleb tarvitada aur- osa teed elekterkütet.

Uuendusena uute vagunite kütteseadeldises on see, et seniste läbi vaguni käivate soojendustorude asemel on võetud tarvitusele nn. soojuspesad, mis asetatud sobivasse kohta vagunis. Neil on see paremus, et neid saab paigutada nurkadesse, laudade alla ja mujale kõrvalistesse kohtadesse. Teiseks võib nende asukoha valida nii, et nad ei oleks soojuskartvate saadetiste otseses läheduses, küll aga näiteks ametniku töölaua juures, kus enam soojust vaja. Nende abil on võimalik soojust reguleerida ka vaguni eriosades.

Värske õhu muretsemiseks vagunisse on võetud tarvitusele nõndanimetatud imevтуulutajad. (Nähtavad pildil nr. 1, üleval akende kohal.) Imevтуulutaja abil on välditud senise akende ja uste avamise teel värske õhu hankimisel tekkiv tuuletõmbus, mis mõjub halvasti ametnike tervisele ja paiskas tihti segi laudadele valmissorditud posti. Imevтуulutaja töötamisel ei teki mingit tõmbust. Kottide tühjendamise laudade alt ulatuvad põranda alla samaks otstarbeks asetatud imevtorud. Viimased tõmbavad ühtlasi välja ka tolmu.

Erilist rõhku on pandud ka valgustusele, et võimaldada ametnikele ebakindlal põrandal seistes aadresside kiiret ja veatut lugemist. Sortimisruumid, pakiruumid, pakiruumi ukсед jne. on hästi valgustatud (vaata pild. 2 ja 3). Iga valgustuspunkt on varustatud eraldi lüliljaga,

Pilt 3. Postivaguni sisevaade

et võimaldada valgusenergia kokkuhoidu, tarvitades ainult seal valgust, kus see just vajalik. Vaguni nägusust tõstab tublisti valgustuskohade varustamine kerakujuliste piimvalgete kuplitega (pilt nr. 2).

Päevavalguse maksimaalsel hulgal vagunisse pääsu eest on hoolitsetud seega, et vaguni katusesse on ehitatud poolkaares aknad. (Nähtavad pildil nr. 1.)

Vaguni põrandad on kaetud vildikatega, et vähendada väiksemate raputuste ja põrutuste mõju, mis mõjuvat eriti väsitavalt.

Uksed ja ukseavaused on kanditud torukummiga, mis osutunud senisest viltkandist palju tuule-, vihma- ja lumekindlamaks.

Loetletud paremused postivagunite juu-

res ei rahulda aga veel kaugeltki ikka juurde tekkivaid nõudmisi. Püütakse leida aina uusi teid ja vahendeid, et muuta töötamist postivagunis mugavamaks ja produktiivsemaks. Sealjuures peetakse silmas:

a) et postivaguni piiratud ruum oleks ära kasutatud ratsionaalselt viimase nurgakeseni;

b) et iga sisustise osake oleks tingimata vajalik vagunis ja et see oleks paigutatud kohale otstarbekohaselt ja õigesti, ja

c) peab meeles pidama, et vaguniametnik on sunnitud töötama nimetamisväärsete puhkepausideta pidevalt tundide viisi püsti ebakindlal põrandal seistes ja sealjuures sagedasti raskeid füüsilisi pingutusi tehes.

Optiline telegraaf vanasti

Vanal ajal meie esiisad tarvitasid teate kõige kiiremaks edasisaamiseks tuld. Linnamägedel ja muudel kõrgematel kohtadel hoiti suurel hulgal hagu ja puid, mida vaenlase kallalekippumisel kasutati märgutulede süütamiseks, et teistele suguharudele teatada ähvardavast hädaohust ja abi vajadusest. Sõja korral oli teadete kiire vahetamine eriti tähtis ja sellepärast kõik riigid püüdsid üksteise võidu leida kõige kiiremat ja paremat sidepidamise vahendit. Üks kiiremaid ja paremaid sidevahendeid ehitati Prantsusmaal 1793. (1794?) aastal prantsuse inseneri Claude Chappe'i poolt. See oli optiline telegraaf Pariisi ja Lille'i vahel, milline vahemaa on umbes 200 km. Selle telegraafi töötamiskiirust näitab fakt, et sellel liinil 1793. aastal anti 30 minutiga edasi teade, et austerlased on okupeerinud Condé linna. (Telegrammi tekst: *Reprise de Condé sur les autrichiens.*)

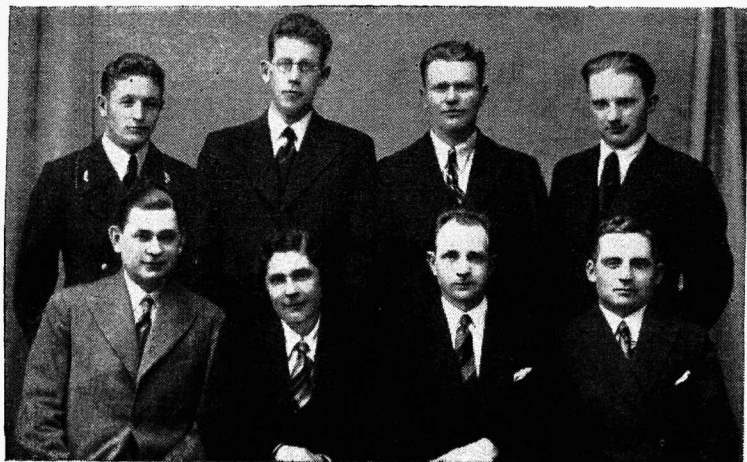
Prantsusmaalt levis optiline telegraaf teistelegi maadele.

1824. aastal ehitati Peterburi ja Sclüselburgi vahele opt. telegraaf, mille oli leiutanud vene kindral-major Kozen. Selle telegraafi „jaamaks“ oli kõrge mast, mille otsas suur sõõr. Sõõri sees oli kaks tiiba, mille mitmesugune seisund, mida saadi nende pööramisega, tähendas mitmesuguseid tähti, arve ja märke. Selle telegraafi postid asetati kõrgematele kohtadele 3–5 km vahemaaga. Märkide vas-

tuvõtmine toimus binokli abil. Oma ehituselt polnud see telegraaf aga sõjalisteks ülesanneteks kõlbulik.

Vene keiser Nikolai I oli optilise telegraafi seadeldistest ja leiutistest suuresti huvitatud. Ja 1827. aastal tehti keisri juuresolekul katseid kapten-leitnant Čistjakovi leiutatud optilise telegraafiga. See koosnes kolmest kantavast puust ridvast, millel igaühel oli üleval otsas pööratav tiib. Tiiva keskprika ja otsa pandi vajaduse korral ka laternad. Üks ritv tähendas ühelisi, teine kümneid, kolmas sadasid. Tiibade pööramisel mitmesugusesse seisundisse anti edasi teade-telegramm. See katse kantava optilise telegraafiga andis häid tagajärgi ja tunnustati sõjaväelisteks ülesanneteks kõlblikuks. Leiduri Čistjakovi teeneid tasuti kingitustega ja auavaldustega. See oli esimene optiline telegraaf, mida Vene sõjaväes tarvitati.

Aastal 1828 kutsus Vene valitsus sise- ja välismaalisi telegraafi leiutajaid oma leiutisi katsetama ja demonstreerima. Sellekohane erikomisjon a. 1828–1833 tutvus vene leidurite, ärimees Čegorini ja kindral Karbonjera ja mitme välismaa leiduri optilise telegraafi süsteemidega, nende seas ka prantsuse inseneri J. Chateau omaga. Nende seast komisjon tunnustas kõige paremaks Chateau süsteemi, kuid lihtsustatuna ja erilise märksõnas- tikuga. Chateau kutsuti Prantsusmaalt

**P.-t.-t.-t. Kutseühingu
Tartu Osakonna
1939. a. juhatus.**

Istuvad vasakult: A. Prangel — abiesimees, H. Tüür — ametita juh. liige, R. Ong — esimees, A. Laar — sekretär. Seisavad vasakult: E. Astmäe — laekur, E. Jura (Zääro) — abilaekur, K. Paade — ametita juh. liige, L. Veski — abisekretär. Pildil puudub A. Voll.

kohale ja tema projekti järgi ehitati 1833. a. optilise telegraafi liin Talvepaleest Strelnja ja Oranienbaumi kaudu Kroonlinna. 1835. a. Chateau lõpetas opt. telegraafi liini ehitamise Peterburi—Tsarskoje Seloo—Gačina vahel. Samal aastal algas ta liini ehitamist Peterburi—Pihkva — Dvinski (Daugavpils) — Vilno — Grodno — Varssavi vahel. Liin valmis 1838. aastal. Peaaegu kogu 1839. aasta kulus katsetamiseks ja alles 20. detsembril alati korrapärast ühenduse pidamist päeval ja öösel. Eratelegramme seal aga edasisaatmiseks vastu ei võetud. Kogu selle liini moodustasid 149 puust torni, mis ehitati keisri poolt kinnitatud plaani järgi. Tornide kõrgus oli 21,3 meetrit (10 sülda) ja 3,2 meetrit torni tipust kõrgemal asetses telegraafi saateseadeldis. Pimedal ajal pandi kolme haru igasse otsa latern tulega, mis hästi võimaldas määrata tiibade seisangut. Märgid võeti vastu binokli abil. Seda liini korraldasid 6 ringkonna valitsust, mis asusid Peterburis, Pihkvas, Dvinskis, Vilnos, Grodnos ja Varssavis. Igas ringkonnas oli 25

torni, välja arvatud Varssavi, kus neid oli 24¹⁾. Kogu liini teenistuses oli 1908 inimest. Torni alus oli paar meetrit maasse kaevatud. Lätis Rušuna raudteejaamast 2 km Cauni küla maa-alal on veel praeguseni alal hoidunud ühe sellise telegraafitorni aluspõhi, mis on 8 sülda pikk ja 3½ sülda lai.

Torni alumisel korral olid signalistide korterid, mis koosnesid 2 toast ja köögist. Tornid asusid kõrgematel kohtadel, vahemaaga 7—12 penikoormat. Liinil kasvavad puud raiuti maha.

Telegramm, milleks oli kasutada 45 märki, jõudis Peterburist Varssavi 22 minutiga. Optilise telegraafi personaali ettevalmistamiseks avati 16. nov. 1840. aastal Peterburi sõjaväe õppeasutise juures eriline klass 50 õpilasega. Chateau müüs oma leiutise Venemaale ära 120 000 kuld-rubla eest ja sai veel 6000 rubla pensioni aastast senikaua, kuni ta elas. Liini teenistuse juhtnõõridena on ilmunud 8 raamatut.

¹⁾ Antud arvud ei sobi tornide üldarvuga. Artikli koostaja.

Uuendage

POSTISAIRVIE

tellimist

järgmise poolaasta peale

Võõra ikke alt Eesti Vabariigi postini

Katkendeid H. Rikandi mälestuskogudest

4.

3. Vana paruniproua.

1895. a. suvel aga oli mul ühe aadliku prouaga hoopis tõsisem konflikt, olgugi „ilma silma nägemata ja käe andmata“.

Ehk küll noil aegadel postiametniku teenistus pärisorjus oli, kus inimesel ühtegi vaba päeva ei olnud, oskasid siiski paljud ülemad ja abilisid enesele vabu päevi muretseda — vähemate vendade vaeva arvel. Woiszwilllo käis arutihti ümberkaudsete mõisnikkudega jahil ja vahest ka Vagulal kalastamas, Golubev käis ainult kalastamas, kuid tegi seda õigegi sageli. See viimane asjaolu käib selgituseks mu loo juurde.

Postivõrk oli tollal veel ütleмата hõre. Terves Kagu-Eestis oli ainult kolm posti-asutist: Valgas, Võrus ja Petseris. Tollest liinist kuni Tartuni oli selles suhtes kõik lage. Vallad, kihelkonnad ja mõisad vahetasid oma posti nn. „kihelkonna postimeeste“ kaudu, kes kaks korda nädalas kindlatel päevadel kontorisse ilmusid, valdade ja mõisade lukustatud postipaunad kaasas. Postiametnik avas paunad, võttis saadetava korrespondentsi välja, pani tulnud korrespondentsi asemele ning lukustas pauna uuesti, ja postimees algas tagasireisu jälle vana teed mööda, vallast valda, mõisast mõisa, igale poole vastavat pauna ära andes.

Kihelkonna postimeeste kaudu tellisid maaelanikud sageli ka postimaksuvahendeid.

Nende maksuvahendite seas oli kolm liiki — tempelümbrikud, rebitava äärega kinnised kirjad ja ristpaelad — sellised, milliste hind oli poole kopika võrra kallim nende peal kujutatud margi väärtusest. Nii maksis näiteks 7 kop. margimärgiga ümbrik $7\frac{1}{2}$ kopikat. See hinnavahe oli igähele arusaadav, nii et nende vahendite müümisel konflikte ei tekkinud.

Seda pisitillukest arusaamist ei olnud taevas aga ühele vanale aadliprouale Antslas mitte kinkinud. Kahjuks ei suuda ma enam meelde tuletada, kas oli see Vana-Antsla paruniproua Ungern Sternberg või Uue-Antsla paruniproua Stael von Holstein, kes kontorist postimaksuvahendeid tellides iialgi, aga mitte iialgi noid pooli kopikaid arvesse ei võtnud, oma arusaamise järele ikka „õige sum-

ma“ tellimislehele juurde lisas ja, kui kontor kihelkonna postimehel puuduvad kopikad välja maksa laskis, mis too jälle paruniproualt sisse kasseeris, siis igakord postiametnikke kelmideks ja varasteks sõimanud, kes teda rõõvivat. Järgmisel postipäeval räuskas Antsla postimees paruniproua sõnad kontoris kogu publiku ees jälle välja, ja meil seletati ning seletati, kuid ei tehtud ometi midagi, et kord sääraسته inetutele solvetele lõpp tuleks. Golubev vandus, isegi Woiszwilllo avaldas tihti pahameelt, teised teenijad vihastusid, kuid kõik jäi vana viisi.

Minul aga kasvas viha iga uue juhu-ga. Käsi rusikasse pigistades mõtlesin: kui minul tema, kurjavaimuga, tegemist tuleks, ma talle õpetuse annaksin. Kuid Golubov käis kalal laupäeviti ja pühapäeviti, jäi vahest esmaspäevalgi ära, Antsla postipäevad olid aga vahepeal.

Viimaks ühel ilusal Antsla postipäeval viskas Golubov võtmed mu lauale, — ta läks jälle kalastama. Mulle lõi verinäku: kui nüüd täna peaks Antsla vanamoorilt kohane tellimine tulema, siis ...!

Antsla postimehe saabumisel avasin kannatamatult vastava postipauna, sorteerisin ta sisu... ahah, tellimine on! Ning ka poolekopikalisi vahendeid on nõutud! Vaata seda ma ainult vajasingi! No nüüd ta, kurivaim, peab saama, nii et tal mäletada annab! Peab saama tasu kauakestnud sõimamise ja laimu eest, mis ta meile, jumalastunustatud ametkonna teejaile on jaganud!

Võtsin paruniproua sedelikese, tegin ta arvestuses vastavad parandused ja kirjutasin sinna vene keeles järgmisesisulise märkuse:

„Kuna paruniproua see ja see juba pikemat aega Antsla kihelkonna postimehe sõnade järele Võru p.-t.-kontori ametnikke avalikult süüdistab tema rahasummade osalises varguses, mis tema postimaksuvahendite tellimisel kontorisse saatnud, ilma et ta kunagi arvesse oleks võtnud neid seletusi, mis kontorist on antud tema enese eksikalkulatsioonide läbi tekkinud arusaamatuste kõrvaldamiseks, ja kuna tema ka käesolevas tellimises samasuguste eksikalkulatsioonidega esineb, siis ei leia ma võimalikuks

tema tellimist täita, vaid saadan selle ühes kogu juurde lisatud rahasummaga tagasi. P.-t.-ametnik H. Rikand.“

Nii! Tulgu nüüd, mis tuleb! Pandagu nüüd nõiakatel keema või löögu väk sisse, mul ükskõik! Kord ometi on häbemata inimesele vastulööök antud!

Välg löigi sisse, kuid ilma kedagi surmamata. Ja ilma tulikahjugi tekitamata. Järgmine Antsla postipäev tõi vanalt paruniproualt kontori ülemale vihastnõretava kaebuse minu peale. See, punetades ja puhkides, minult aru pärima. Olin selleks juba ette valmistunud. Vastasin: „Da, gospodin načalnik, nii ma tegin jah! Tegin seda, sest et ma kuude kaupa ikka ja jälle uuesti pidin häbitundega pealt kuulama, kuidas keegi paruniproua meid, postiteenijaid, tema kopikate varguses kahtlustab. Inimest, kes mind avalikult vargaks sõimab, ei ole ma ometi kohustatud teenima, seda enam, et see teenimine jälle uue sõimu meile ja isiklikult just mulle kaela oleks toonud.“

Oli jagelemist, enne kui asi vaibuma hakkas. Kuuldavasti isegi ringkonnavalitsusse olevat parunieit kaevanud. Kuid õnneks olin oma märkme nii redigeerinud, et asi ilma seletusetagi selge oli, sellepärast ei järgnenud ringkonnavalitsusest mingit välku ega müristamist.

Aga postiametnikkude sõimamine varasteks Antsla paruniproua poolt oli kui noaga ära lõigatud.

4. Märatsev mõisnik.

Et seda teemat korraga lõpetada, siis olgu toodud veel looke, mis mõni hea aasta hiljem Volmaris juhtus.

Kord kesköö paiku, kui kogu Volmar juba unerahus puhkas, koputati valjusti keepiga postkontori aknale. Valvepostiljon, kellel lubatud oli täisriietuses kontoris magada, oli ehmunult ärganud ja kuulatama jäänud. Uus, veel valjem ja ägedam koputus. Postiljon ruttab akna juurde ja hakkab pärima, et kes seal lärmab nii hilja öösi. „Laske sisse!“ käsutab keegi akna taga seisev mees. „Kes te olete? Mida te tahate?“ — „Kas te kurt olete, et ei kuule? Laske sisse! Uks avada silmapilk!“ — „Palun mitte müra teha,“ ütles postiljon, „praegu on kesköö ja iga inimene teab, et öösel on postkontor suletud.“ — „Mis? Teie lähete häbematuks! Olen mõisnik see ja see. Mul on vaja marke osta ja seda ja teist õiendada. Uks avada silmapilk!“ — „Ei, härra see ja see, praegu on kontor su-

letud, ja keegi võõras siia sisse ei pääse.“ — „Teie, näru, julgete mulle vastu rääkida! Kutsuge silmapilk kontoriülem siia!“ Aga kontoriülem Anševič oligi juba tulnud, sest skandaal oli juba tema korterisse kostnud. Paarist valvepostiljoni sõnast on tal kogu asi selge. „Härra see ja see, mida te enesele lubate?“ pöördub ta skandaalitaja aadliku poole. „Teie teate ometi, et post öösel publikule on suletud. Operatsioonideks on päeval oma tunnid.“ — „Aga mina vajan praegu operatsioonide õiendamist. Uks avada!“ karjub mõisnik ja hakkab uuesti keepiga aknalauale taguma. „Kepp eemale!“ käratas Anševič. „Siin on riigiasutis, aga mitte kõrts! Minge kõrtsi ja lärmake seal kui tahate, teie skandaalimeister! Ise veel aadlik! Eemale, või ma kutsun politsei ja lasen te arestida!“

Säärane vastus oleks võinud iga paraja kraadepoisi — tollal nimetati neid veel huligaanideks — marru ajada, amugi siis veel upsakusest lõhkeva Balti mõisniku. Ränkade ähvardustega läinud ta minema, kinnitades, et Anševič peagi oma kohalt lendab.

Veel tolsamal ööl saatis Anševič Riia ringkonnaülemale juhtumi kohta rapordi, milles ta kogu loo üksikasjaliselt ette tõi. Nii oldi ringkonnavalitsuses asjast juba teadlik, kui mõisniku kaebus sinna jõudis. Anševič oli omas raportis targu ka omad kanged sõnad kõrtsist ja lärmamisest ette toonud, nii et aadliku kaebus midagi uut ei sisaldanud. Ringkonnaülem tegi eht saalomonliku otsuse. Mõisnikule vastas ta väga kindlasõnaliselt, et tema käitumine riigiasutise ja selle teenijate suhtes läbi ja läbi lubamatu ning korralikus ühiskonnas kuulmatu asi on ja et kontori ülem teisiti ei võinudki toimida. Anševič'ile aga teatati, et ta keeldumine küll õigustatud oli, kuid ebakorrektest väljendusist, nagu „kõrtsis lärmamine“ jne. oleks pidanud hoiduma.

Mäletan, kuidas meil kõigil, teistel ringkonnavalitsuse ametnikel, ringkonnaülemal mehise väljaastumise pärast endale alluva asutise ja ametniku kaitseks tuline hea meel oli. „Ometi kord mehine sõna vähemasti ühelegi neist upsakuse kuhjast!“ rõõmutsesime meie. „Müts maha meie ülema eest sellepärast!“

Postiteenijate öised hädatööd.

Ega Anševiči lugu mõisnikuga ainuke säärane olnud. Neid lugusid tuli — ja tuleb kindlasti küll veel praegugi — lu-

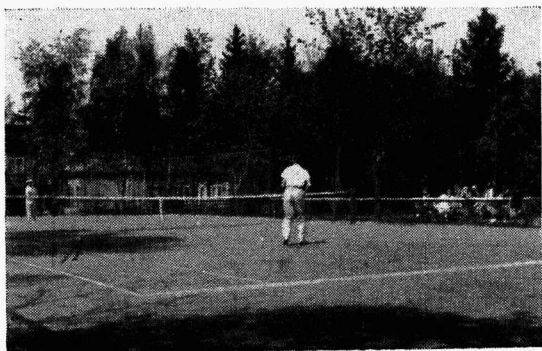
gematuil väiksemate postiasutiste teenijail üle elada.

Mul isiklikult ei olnud ju selliste juhtudega kesteab millise tüütuseni tegemist, sest et ma kontoris kaua ei teeninud. Sain aga neid siiski küllalt tunda ja näha selleks, et teada, mis maik neil on ja kuidas nad mõnikord inimese südame seest ära süüa võivad.

Mu varemaist seletusist teab lugeja, et Võru postkontori mehestik tööhulgaga võrreldes ülearu piiratud oli. Päevased operatsioonid ei jätanud peaaegu kunagi kantselei tööks aega. Sellepärast tuli harilikult operatsioonide raamatuist tehtav igapäevane statistika, kuuaruanded, kirjavahetus ja sageli isegi kassaraamatute pidamine öösistel tundidel sooritada. Polnud siis ime, kui tööpäev kontoris vahest kuni 12-tunniseks või veel pikemakski venis.

Istun nii kord jälle hilisel talveööl kontoris „võõborkat“ (statistilisi väljavõtteid eriraamatuid) tegemas. Korraga äge koputus välisuksele. Valvepostiljoni küsimisele läbi kinnise ukse, et kes seal on, nõutakse sisselaskmist. „Kontor on kinni. Tulge homme,“ vastab postiljon. „Mis kurat kinni! Tuli paistab ju ometi.“ Ja trummeldamine kestab, nii et kas või kõravad lukku. Läksin postiljonile appi. Olin noor ja märksa ägedam kui praegu. „Ärge kolistage siin!“ käratasin läbi ukse. „Üteldi teile ju, et tulge homme hommikul. Iga inimene teab, et postilgi oma töötunnid on.“ — „No kas sa kuuled kuradit,“ kajas ukse taga, „ise istuvad kontoris, aga ei viitsi mulle ühte närust margikest müüa. Vaat, kurat, kes tahaks malka!“ Sõimust hoolimata jäin ma siiski nii „laisaks“, et talle toda „närust margikest“ ei müünud. Aga viha kees hinges. Töötad hobuse eest, ohverdad ilma mingi eritasuta pooled ööd kontoritööle, sest et päeva jooksul võimatu on kõigega hakkama saada, aga publik arvab: „Oled ju kontoris, miks ei või sa siis seda väikest asjakest ära teha. Ja kui sa ühele teed, miks ei või sa seda siis ka teisele ja kümnendale ja sajandale teha.“ Oleks veel, et tulikahju, surmajuhutum või muud sellist. Siis saaks igaüks asjast aru ja ei räägiks ka minagi poolt sõna vastu. Aga nii, rumala ja hoolimata inimese tuju pärast — no ma tänan!

Imelik. Pangaametnikult, kaupluseteenijalt, saunapidajalt ei nõuta ega ei mõteldagi nõuda, et nad väljaspool oma töötunde valmis oleks armsa publiku lõbuks

Postiteenijate Pirita puhkekodu tennisväljak, mis valmis tänava kevadel Kutseühingu Tennisringi liikmete ühistööna.

ja tujude järele tema teenimist jätkama isegi siis, kui nad oma töökohas peaksid viibima. Aga postiteenijailt — noh, neilt juba võib...

Kui väga see publiku ülekohtune suhtumine postiteenijate vastu hinge solvata võis, näitab juba seegi, et ma 1936. a. jaanuaris, niisiis enam kui üksteistkümmend aastat pärast mu ametist lahkumist, leides „Postisarves“ nr. 7/8 lookese „Märkmeid ühelt lähetuselt“, mis mulle toda ülekohtu meenutas, nii Anševiçi kui ka praegu jutustatud oma enese loo kirja panin, märkega: „Nii see on. Ja oli alati. Vahest ehk ainult kunagi tulevikus paraneb, mida taevas andku. Muidugi mitte enam minu pärast, vaid kõigi nende pärast, kes veel teenivad ja edaspidi teenima saavad.“

Aktid — postiteenijate hirm.

Tolleaegsed postisaadetiste kaasdokumendid olid ülditehased ja keerulised. Väärtisaadetised, nagu raha- ja väärtkirjad ning pakid läksid teele isegi kahte liiki dokumentide juures, „izvestije“ (teade) ja „perečenj“ (loetlus). Neist oli esimene äärmiselt detailne, kuna teine, lihtsam, veel praegustestki kaasdokumentidest üksikasjalisem oli. Peale selle veel „paunade sisukirjad“, postiläkitamise „välistdokumendid“ jne. Ka tähtsaadetiste kaasdokumendid olid vägagi üksikasjalised. Oli üsna loomulik, et selliste üldetailsete dokumentide ja saadetiste keerulise sihitamise ning kinnistamise juures ka vigu ette tuli, pealegi kui asutiste meeskonnad vahest uskomatuseni piiratud olid.

Postivahetamise toiminguis, saatedokumentides jne. avastatud vigade ja eksimuste kohta pidi tingimata kirjavahetust

J. TIKS,

Postitalituse ametnik, eraelus fotomeister-amatöör.

alustama vea väljaselgitamiseks ja kõrvaldamiseks. Tähtsusetaks eksimuste selgitamiseks oli mingi trükitud tähtik (vist oli ta nimi „poveeročnoje uvedomleeniye“ — kontrollteade), tähtsamate kohta aga tuli üksikasjalik protokoll kokku seada, mida „aktiks“ nimetati. Iga „akt“, kui ma veel õieti mäletan, pidi tingimata otsaga ka ringkonnavalitsusse ulatuma, ja sealt juba süüdlastele pai ei tehtud. Sellepärast oli „akt“ postiasutistele, kelle kohta see käis, kardetavam kui kodukäija. Aga, nagu üteldud, ränga ülekoormatuse tõttu töös tuli neid küllaltki sageli ette.

Naaberkontorite vahel, kui suhted head olid ja asi seda võimaldas, aeti ilma aktideta läbi. Saadeti vigane dokument eraviisil tagasi ja paluti seda uuendada või mis muidu vaja oli. Isegi vahest mõne kaugema kontori suhtes tehti seda — muidugi omal riisikol — kui näha oli, et eksitus vaesele ametnikule liiga suurt karistust oleks toonud. Nagu aga tähendatud, tuli seal enese sissekukkumisega riskida, ja sellepärast tehti seda kaugemate asutiste suhtes väga harva. Kus aga akti sooritamise eest iialgi mööda ei pääsenud, see oli juhtudel, kui postisaatmise „välisasjad“ — nahkpaunad ja kotid — vigastatuna või rikutud pitserite ja plommidega kätte tulid, ükskõik, kas nad olid adresseeritud asutisele enesele või sealt läbi minevad. Kes olekski tahtnud

enese peale kahtlust jätta, et postipauna, koti vms. vigastus tema juures on tekkinud.

Nahkasjad ja Nahasted.

Et järgmises lookeses sisalduvast koomilisusest aru saada, selleks tuleb lugejal, kellel vene keel tundmata, tähele panna, et venekeelne sõna „kooža“ tähendab „nahk“. Sellepärast nimetati mitut liiki nahkseid postipaunu ühesõnaga lihtsalt „koožanõja vèšči“ — nahkasjad. Edasi: „koževnik“ tähendab nahkur, „kožuuha“ — nahklible, viljanahk, ja kui tahaksime perekonnanime Kožemjakin tõlkida, siis võiksime ehk ütelda: Nahaste. Ka vene perekonnanimede lõpp „-ov“ vastab umbes eesti „-ste“-le.

Nüüd siis looke ise.

Oli meilt kord läinud Kuressaarde paar „nahkasja“ kas pakkidega või muidu suuremate väärtustega, see pole tähtis. Nood nahkasjad olid aga teel kuskil vigastada saanud ja sellepärast Kuressaares loomulikult „akt“ koostatud. Kui too akt juurd-lusekäigul Võrusse jõudis, oli kontoris naeru laialt: akti olid koostanud ja alla kirjutanud kolm meest, kelle kõigi nimed sõnaga „kooža“ suguluses seisis, nimelt: Koževnikov, Kožuuhin ja Kožemjakin. Veel kaua pärast seda tuletati naerdes meele lugu, et „v Arensburgi sastaavili akt o koožanõh vèštšah Koževnikov, Kožuuhin i Kožemjakin“. Eesti keeles kõlaks see umbes järgmiselt: Kuressaares koostasid protokollis nahkasjadele Nahkur, Nahklible ja Nahaste.

Nagu näete, oskasid postiteenijad oma raske teenistuse juures isegi võllanalja teha.

O. VUNK 40 a. postiteenistuses

14. juulil pühitses oma 40-aasta ameti juubelit postiteenistuse alal Pärnu postkontori ülem Oskar Vunk.

O. Vunk on sündinud 26. okt. 1880. a. Pärnus. 40 aastat tagasi astus ametisse Tartu postkontorisse, kus töötas vahetpidamata kuni 1926. aastani, millal tuli Pärnu postkontori ülemaks kohale. Endise Pärnu postkontori ülemaks surma järel 1931. a. sai Vunk ülemaks, millisel kohal töötanud senini.

Tartus töötades oli tegev mitmes seltsis. 1921. aastal Soome presidendi külaskäigu puhul Eestisse sai juubilar Soome Valgeroosi Ordu 1. järgu aumärgi.

Pärnus on O. Vunk tegev samuti mitmes organisatsioonis.

Riigihoidja käskkirjaga 24. veebr. 1933. a. on juubilarile annetatud Valgetähe 4. klassi teenetemärk.

SUVITUSSÕIT

See on keeruline lugu selle sõiduga. Puhkus on. Kuulnud oled, et siis sõidetakse sinna või teisele. Tahaksid nagu sinagi sõita, sest kodumaal on palju vaatamisväärsusi. Ja sa nagu mõrustud, et miks oled teistest halvem, et pead surema ilma neid vaatamisväärsusi nägemata, kuna mõnele teisele on maailma vaatamisestki vähe. Kas ainult sellepärast, et oled postlane. Ei! Ja siis ühel seesugusel isamaa vaatamise vaimustuse silmapilgul kõlistad. Ning põrutad häälega ning tooniga, mis pole enam sinu oma, et:

„Hallooo! Mis maksab pilet ütleme... eee... hm... sinna ja sinna?“

„Kohe,“ vastatakse. „Silmapilk.“

„Palun.“

Aga seni kui sulle otsitakse pileti hinda sa ise arutad ja leiad, et seesuguse häälega rääkides ei passi üldse küsida: palju maksab? Seesuguse tooniga mees lihtsalt sõidab. Et äkki teises traadi otsas too mees tundis ära, et oled mingi tühjades pükstes hüppaja või muidu vurle, et vaata ei vastagi.

„Üheksa krooni seitsekümmend senti,“ üteldakse siiski.

„Üheksa krooni seitsekümmend senti,“ kordad. „Edasi-tagasi siis ütleme nii ja nii palju. Pisi ke elamine-olemine, söömine-joomine sõidul. Kingikene ristipojale, teine onupojale, kolmas... Ja siis ma tahtsin veel sõita sealt alla, sinna ja sinna... Hm... see teeb ju umbes nõnda palju välja, kui see odavam ülikond, mida ma pean...“

„Mis asja?“ küsib inimene teises traadi otsas.

„Ei midagi... Et olge terve!“ ütled ja paned toru ära. Justkui häbi, et endal puudub vajalik ülikond, aga pärid, et mis maksab sõidupilet sinna või teisele.

Uurid siis muidki sõidu võimalusi ja hindu. Aga ikka leiad, et sinna sõites on mängus naise palitu, teisele sõites poja koolikuub ja poolsaapad, kolmandasse — kogu pere talvine kartulitagavara jne. Me oleme juba kord seda sorti rahvas, kes kogu oma majandusega seatud niiteldale leivasuutäie ja saapapaari alusele.

Linn postkontorita.

Pealkirja järele arvates peaks jutt olema Abessiiniast. Aga ei ole. Ikka kodumaast.

Võib ju juhtuda, et siiski sõidab. Nagu mina. Bussiga kohe. Raudtee on ju nii vanamoodne, et sellega ei sõida varsti enam postlanegi. Istud niiviisi bussinurgas ja mõtled kõigile asjule peale posti, et püüda pikendada enda isiku postiks muutumist.

Kusagil alevi peatuskohal ronib bussi tuttav. Suur mees väikeses alevis.

„Noh, millal alevist linna teed?“ küsin naljaks. Nüüd seesugune ajastu.

Aga mehe nägu lööb üsna tõsiseks.

„Ära tule nõökama!“ hüüab pahuralt. „Kas arvad, et linn selle tühja postkontori pärast tegemata jääb!“

„Missuguse postkontori pärast?“

„Sellesama pärast, mis te meie alevist metsa viisite. Ärge aryake!“

„Raudteejaama viidi ikka?“

„Raudteejaama! Kui just tahad, siis metsa raudteejaama. Aga linnaks saame ikka!“

„Linn ilma postkontorita! Nagu naljakas.“

„Noh, iga ajalugu sisaldab naljakaid episoode. Egas postiajalugu saa teisiti läbi.“

Mees läks järgmisel peatuskohal maha, aga mina jäin justkui mõni naljanumber rahvale vahtimiseks.

Tubli töömees.

Satud siis sõites publikuna postilegi. Ja näed, mis muidu ei hakka silma.

Vana mees nurub, et ametnik kirjutaks ta rahakaardile aadressi.

„Pole aega,“ vastatakse registri kokkuvõttu tehes. Ja nii, et teist korda juba tülitama ei tulda. Postiinimesena su mõte kargab kohe sõnavõtude juurde, kus kõneldud-kirjutatud vastutulemusest ja käitumisest ning...

Aga juba vanamees leiab teise ametniku, kes täidab ta palve ja siis sa mõtled jälle, et need sõnavõttud vastutulemusest on siiski lihtsalt liialdus.

Nüüd ilmub aga päevavalgele küsimuse teine pool. Ja nimelt kontüli näol, kes tuleb ja „imestab“, et tolle vastutuleliku ametniku luugi juures olla saba. (Neid teatavasti ei tohi ju olla.)

„Oli siin veidi tegemist... aadressiga...“ ütleb „süüdlane“.

„Imelik, et ühel on ikka tegemist, teine aga tuleb oma tööga sabadeta foime!“ pandi kohe atstatsioon pahtli! ära.

Ja siis sa äkki taipad, milles seisab teenistus-alalise edu saladus postil: tee kuri nägu, ei mingit nõuannet ega abistamist üle barjääri, sest ainult siis oled tubli ametnik, kui tööpäeva lõpul on läbi töötatud 2550 ühikut (+ 10%). Publiku abistamine on aga seni normimata töö. Milleks siis seda teha. Selged põhimõtted. Eks!

Telefon mitmes palges.

Et telefon võib olla mitmesugune, sedagi sa märkad ringi sõites.

Kui Tallinnas pistad sõrme ketta nummerdatud auku, siis su silme ees hakkavad liikuma kõik need haagid, konksud ja vändad, mis su sõrme liigutusega Vene tänaval niginisema-niginisema hakkavad. Ja sul hakkab külm nagu iga roboti man.

„Hingelisust“ leiad aga veel näiteks mõne tuhande hingelises linnakeses. Kui seal näiteks A soovib kohata B-d, keda ta kodus ei leidnud, ta lihtsalt kõlistab keskjaama.

„Tere, preili (või proua, härra, sest siin tuntakse inimest ta häälest). Kas te ei ole postkontori ümbruses härra B-d näinud?“

„B-d! Üks silmapilk! Härra B läheb just praegu üle turu.“

„Kuhu poole ta läheb preili?“

„Näib, et maavalitsusse.“

„Andke mulle siis ühendus maavalitsusega. Ootan kuni ta sinna jõuab.“

„Valmis,“ ütleb preili. Ja ongi valmis.

Maa nagu maa ikka on selleski asjas inimesele veel lähedasem.

Kukub, ütleme, meiereis kommutaatori klapp. Keskjaama „preili“ — meier ise — lõpetab ilusti piibu toppimise, süütab tubaka ja hakkab siis otsima stepslit.

„Jah,“ sõnub siis.

„Kus kurat sa nii kauaks jääd!“ kurjustatakse.

„Mh.“

„Mis mh! Kaardid kisuvad juba siin oodates kõveraks! Ole silmapilk siin!“

„Tea, mul laps siin ja telefon ka...“

„Laps võta selga ja telefon pane kella peale pirisema. Kaua sa siit üle tee siis joosed kui vaja.“

Pannakse siis kella peale ja minnakse, sest kaardimäng pole asi, mis kannataks kaua ootamist.

Ringiratas.

Mis meid huvitab

Astud sisse postkontorisse. Teed juttu.

„Tere! Mu nimi on nii-ja-nii. Olen sealt-ja-sealt kontorist. Puhkusel. Sõidan veidi kodumaal ringi.“

„Nii! Tere, tere! Või sealt kandi mees! Nii, nii... ja-jah... hm... (Küsiljal pakitseb nähtavasti midagi kibedasti keelele, aga esialgu nagu kõhkleb). Noo... hm... palju teil siis tänavu tuli ka?“

Esimesel korral jääd veidi nõutult küsija ootavasse silmisse vaatama, ja tundud endale kole rumalana, et ei tea mingit tähtsat asja, mis siin

huvitab nähtavasti iga kaasteenijat niivõrt, et pole vaja selle huviobjekti nimegi nimetada. Pii-sab vihjest.

„Meil... see... tuli väiksel viisil ka...“ püüad laveerida.

„Meil kiskus ikka kuupalga välja. X-is jäi veidi alla, nii mõned kroonid, oli kuulda. Aga Y-is pigistasid koguni poolteise kuupalga. Küllap meilgi oleks annud veidi veel teha, aga...“

Nüüd räägivad juba kaks kolm meest. Kõigil neil on sajandik murdudeni peas, palju andis post, palju telefon, palju telegraaf jne. jne. See on umbes nii nagu 15-aastasega spordist rääkides. Aina numbrid, numbrid — peast.

Ja siis äkki need inimesed tahavad, et sa pead olena sama tark nagu nemad, sest mis postiametnik sa muidu oled.

Palju on teil koosseis? Palju normidekohane? Palju teil on margimüük? Palju oli minevas kuus. Ja palju möödunud aastal samal ajal? Palju teil rahakaarte kuus tuleb ja läheb? Palju on läbinevaid telefonikõnesid?

Kui oled vastanud üks kord ei tea, pole viga. Kui seda juhtub aga paari või kolme küsimuse puhul, vaadatakse sind varjamatu üleolekuga ja pöörduakse töö juurde. Mis rääkida inimesega, kes ei tea midagi.

Siis tuleb aga üks neist tagasi.

„Kas see-ja-see on oma maja ehituse juba lõpule viinud. Tal oli kuud kaks tagasi üks ahi valmis, teine pooleli tegemisel.“

Kui nüüd vastaksid, et ma tõesti ei tea, kas kaasteenija see-ja-see ehitab üldse oma majja ahju, siis oleks viimane side kolleegidega jutlemiseks katkenud. Ütled siis, et küllap see teinegi sai valmis.

„Kuradi odavasti ostis see mees platsi!“ arvatakse. „Aga palkidega ta sai veidi mööda pükse! Ma ütlesin, et... jne. Mis teie juures nüüd telliskivid maksavad? Mis hinnaga palgi jala saab? Kehvad põrandalauad olid selle saeveskil seal. Kuidas teie mehed vineervoodriga arvavad, võib välisseinale panna või?“

Rabad vastata umbropsu ja jälle hakkavad näod su ees muutuma umbusklikeks.

„Kas administratiiv on antud?“ pannakse siis viimane pomm. See on küsitud nii, et vaatame, ehk on siiski veel veidi meest. „Meil pole enam eksamita meest.“

Ja sul on äkki tunne nagu kokapoisil admiralide rivi ees. Sa jääd vakka, sest sa pole tõesti midagi nende meeste ees.

Ühes kontoris tuli argsi lähemale tasane mees ja küsis üsna tasa ja ettevaatlikult:

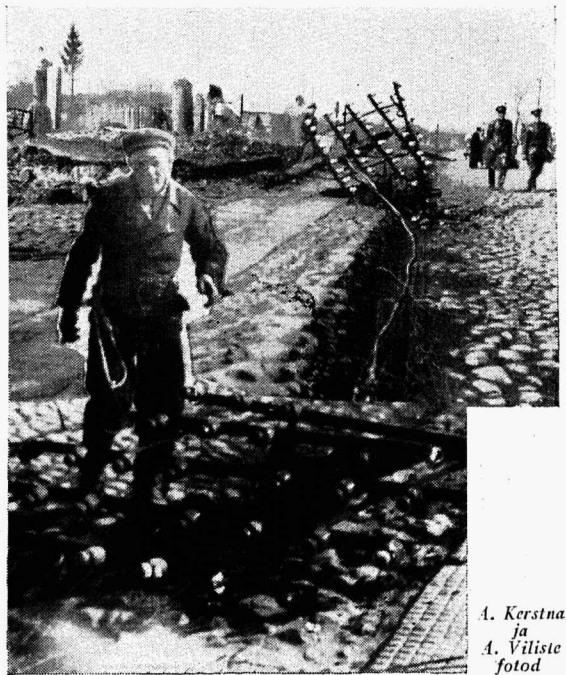
„Te olete nagu linna küljealt inimene, kas linnas käies ehk... vahest...“

„Ahahah...“ pahvatas terve koosseis. „Juurikas hakkab vist jälle raamatunädalat tegema! Ahahah...“

Telefon Petseri hiigelkahjutules

Petseri suure tuleõnnetuse puhul 24. V s. a. ei teinud tuli vähemutki erandit ka telefoniseadmetele, vaid kõikjal, kuhu ulatus tulelõõm, hävis ja varises kokku. Telefonipostid tänavatel põlesid küünaldena ja paljudest ei jäänud tukkigi järele. Õhujuhtmed ühes kandeeseemetega langesid tänavale rusudeks ja veeti jooksvate inimeste ja sõidukite poolt täiesti sassi. Telefoni õhukaablite tinakate niris es kuumuses elavhõbedana tänavale ja järgmisel päeval veel mitmed külainimesed noppisid tänavalt kulla- ja hõbedaleidmise palavikus läikivaid tinatükke, arvates vahest tegemist olevat puhta hõbedaga. Üldse põles ära 23 telefoniposti. Muutus tules kõlbmatuks paarikümmend km õhujuhet ja sulas ning kisti puruks ligi 400 m kaablit. Majades põles ära 20 telefoniparaati, kuna ligemale samapalju suudeti päästa. Päästmist raskendas asjaolu, et tuli levis kohutava kiirusega, nii et mõnekümne minuti pärast suurem osa tuule all olevaid maju oli tules.

Kibedasti aparaatide päästmisega oli ametis mont. J. Mandli, tuues rea abonentide juurest aparaadid tulest välja. Olles päästetööl Petseri põlevas raekojas, tulnud temal muuhulgas pidada ka veel üks omapärane kaugekõne. Nimelt kiskunud ta ühes ruumis aparaati maha kui kuulnud teises ruumis telefoni lakkamatult helisevat. Kuna kedagi pole enam aparaadi ligidal näinud, joosnud siis telefoni juurde ja vastanud: „Siin linnavalitsus!“ Keskjaamast öeldud, et tuleb Teie kaugekõne Tartusse (nähtavasti oli keegi kõne tellinud) ja kohe oli vastanudki Tartu Prefektuur. J. Mandli karjunud siis üldises müras paar korda telefonitorusse: „Petseri linn põleb, tehke Tartus tuletõrje üldhäire ja tulge appi!“ Kiskunud siis aparaadi seinalt ja sööstnud „saagiga“, s. o. kahe aparaadiga aknast välja, sest olnud tõesti viimane aeg, kuna tuli tunginud juba uksest sisse. Tükk aega hiljem näinudki Mandli Tartu tuletõrjujaid Petseris ja mõelnud siis vii-

A. Kerstna
ja
A. Viliste
fotod

Elupõline traadipoiss „Kostja“ esimese ähmiga ei tea, kust otsast sellise „telefonirikkega“ peale hakata.

vuks endamisi, et vahest see oligi tema draamaatilise „kaugekõne“ tulemus.

Mitte ainult telefon, vaid ka postiteenijad said tuleõnnetusest kannatada. Kõige rohkem kaotas kahjutules am. L. Aaviku, kellel tuli hävitas maja ja suurema osa vallasvara. Märksa vähema kahjuga pääses teine kaasteenija „majaomanik“ Mihkel Saariste, kes alles kavatses maja ehitama hakata ja oli lasknud palke vedada lauavabriku juurde, kus nad ühes lauavabrikuga hävisid. Korterilisist kaotasid tules vallasvara ja jäid ulalusetu postiljonid Jaan Laine ja Viktor Tinnert.

Kuigi hiigelkahjutule ajal esialgu tekkis linnas paanikat, funktsioneeris telefon terveksjäänud ühendustega korralikult, kuna keskjaamani tuli ei ulatunud ja iga mees jäi kindlalt oma kohale. Telefonivõrgu Petseri jaoskond viibis tuleõnnetuse ajal välistöödel Laura ligidal, kust selle teadasaamise järele töö juures oleva veoautoga linna kihutati. Asuti kohe veel põlevaid poste kustutama, maha variseda ähvardavaid poste kindlustama ja tänavailt liikumist takistavaid juhtmeid kõrvaldama. Järgmisel hommikul asuti mahapõlenud liine üles ehitama ja tähtsamaid ühendusi korraldama ning õhtuks juba siraski rida valgeid poste läbi rusudeks varisenud Riia tänavale. Sellega traadipoisid osutusid Petseri mahapõlenud linnaosa esimesteks üles ehitajaiks.

—na.

Tuli välja, et mees julgenud raamatunädalale veidi kaasa lüüa ja on nüüd igaveseks saanud Raamatupidaja nime.

Seda, mida ta tahtis küsida, et kas ma olla näinud „Nimed marmortahvil“ ja kuidas see meeldinud, seda ta julges küsida alles väljas, eemal kontorist.

Nii siis: „preemia“, kõrgendus, ühikute hunnik, telliskivid, palgi jalad, põrandalauad, ahjupotid... Mis üle selle, see ajab naerma.

Ahjah — administratiivala.

Postlaste laskevõistlused

On kujunenud traditsiooniks korraldada postlaste-kaitseliitlastele igal aastal, suve algul, laskevõistlused. Käesolevail viiendail võistlusil, mis peeti s. a. 6. juunil Mustamäel, kujunes auhinnasaajate järjestus järgmiseks: 1) Vello Taimre 105 s. 2) Hindrek Krieg 105 s. 3) Jaan Sildna 104 s. 4) Ernst Velleste 102 s. 5) Richard Kabrits 102 s. 6) Osvald Laan 101 s. 7) Konst. Böstrov 97 s. 8) Eduard Keppo 95 s. 9) Elmar Grünberg 90 s. 10) Arnold Tui 89 s. 11) Leo Pinkovski 77 s. 12) Artur Pranno 76 s. 13) Gustav Jaagusoo 74 s. 14) Rudolf Kroon 74 s. 15) Aleksander Jürisson 74 s. 16) Oskar Ambur 69 s. 17) Feliks Holland 62 s.

Postlaste üldlaskevõistlusteks annetas Postiteen. Hoiu-Laenukassa omalt poolt rändauhinna, mille esmakordselt omandas Vello Taimre.

Võrreldes käesolevaid tagajärgi eelmiste aastate omadega võib märkida lasketaseme üldist tõusu. Kuna võistluste ajal puhus vali küljetuul, mis mõjus halvavalt tagajärgedesse, siis käesoleval võistlusel ei ületatud ühtegi „rekordit“ ning Kabritsa „postivõistluste rekord“ 107 silma püstitatud 1937. a. jäi endiselt püsima.

Auhindu nii kui tavaliselt postlaste võistlusil oli hulganisti. Ning võitjad võisid paremuse järjestuses endile igaüks valida asja meeldivuse ja sobivuse järgi. Peale võistlusi oli naiskodukaitse liikmete poolt korraldatud ühine toitlustamine, — kus kapsasupi juures veel hilisõhtuni mõtteid vahetati äsjalõppenud võistluste kohta.

Käesolevad võistlused peeti esmakordselt k-üh. Tall. osak. laskuringi korraldusel, milline ring hiljuti asutati. Ringil on kavatsuses sügisepoole korraldada laskevõistlused ringi liikmeile 300 m-ilt ning arvatavasti ka ühed püstoli laskevõistlused.

KILDE

Pärast laskevõistlusi tavaliselt püütakse oma äpardumisi veeretada kas laskemoona, halva relva või mõne muu teguri süüks. Kuid peasüüdlane — enda isik jäetakse tagaplaanile. Kas poleks siiski ausam leppida seekordse äpardumisega nurisemata, sest vaesed laskeriistad ei saa ju endid kaitsta ega endile vabandusi otsida. Aga kuidas sa saad, kui oleks võinud nii, läks aga naa!

Süüdlane peab leitama kas või iseenda südame rahustuseks.

*

Võistlustel oli välja pandud ka troostiauhind viimasele kohale tulnule, kelleks osutus K. Triumph tagajärjega 4 silma.

Ülal — kolm võidumeest: keskel V. Taimre (I koht), paremal Heinrich Krieg (II koht) ja vasakul Jaan Sildna (III koht).

Keskel — võistluste auhinnad.

All — võistlejate toitlustajad: pr. pr. Iva, Triumph ja Tannik.

Kuid „moraalselt“ oli ta kindlasti esimeste hulgas — arvestades auhinnasaaja enesetunet ja auhindade kätteandmisel saadud aplausi!

*

Postlaste laskevõistlused on iseloomult lahinglaskmised, kusjuures lastakse kolmandik- ja lamades laskuri kujusse. — Viimane, tuntud „neeguse“ nime all, tekitab laskureis alati teatavat aukartust, sest kuju on väike ja möödalaskmise võimalused suured. Nii ka käesolevail võistlusil võis kuulda „neeguse“ pihta sihitud, mitte just viisakaid väljendeid.

*

Kui juttu postlaste laskevõistlustest, ei saa vaikides mööduda traditsioonilisest kapsasupi söömisest. Et supp oli hea ja maitsev, selles on muidugi peasüüdlased postlased — naiskodukaitse liikmed ja kaassüüdlane Nõmme värsket õhk.

V. T.

Abidirektor Paul Etruk 35 a. postiteenistuses

18. juulil 1939. a. täitus Postitalituse abidirektoril ins. P. Etruk'il 35 a. postiteenistust, nii kui see lugejaile teada on 1. a. detsembrikuu Postisarvest.

Sel puhul andis Postitalituse teenisjaskond juubilarile allpooltoodud sisulise auaadressi ja postiametkonna tehniline personaal enda poolt väärtusliku kingituse.

Kuna juubilar parajasti ametipuhkusel oli, siis käis 18. juuli õhtul juubilarile auaadressi ja kingitust tema Nõmme kodus üle andmas delegatsioon Postitalituse direktor G. Jallajasega cesotsas.

Juubilarile üleantud auaadressi sisu on järgmine:

Kõrgeauline härra abidirektor Paul Etruk!

Täna, 18. juulil 1939. a., täitub 35 aastat ajast, millal astusite postiametkonna teenistusse.

Sellest ajast olete 18 aastat pidevalt töötanud Eesti Vabariigis, pidades Postitalituses vastutusrikkaid ja juhtivaid vanema inseneri, telegraafioosakonna juhataja, peainseneri, tehnikabüroo juhataja ja abidirektori ameteid.

Omaades rahulikkuna ja tasakaalukalt iseloomu ning suurt loomulikkust mõistust, — soodsad eeldused teaduslikuks tööks, — olete omandanud hea haridusliku ettevalmistuse telegraafi-telefoni-raadio tehnikaala korraldamiseks ja arendamiseks. Tööpraktikast olete omandanud ettevaatlikuse seisukoha võttudes ja kaldumise eelistada teoreetilistele väidetele faktilisi nähteid. Seetõttu on Teist kujunenud tõeline autoriteet sidetehnika alal ja Teid tuntakse meheks, kes oma sõnu ei pillu, vaid kes üheksa korda mõtleb ja üks kord ütleb ning kelle sõnul seepärast eriline kaal.

Teie huvi sideteenistuse tehnikaala vastu on sundinud Teid kirjanduse kaudu jälgima välismaa sidetehnika taset ja kursis olema kõigi uuendustega sellel alal. Teie kogemusrikkad korraldused ja elupraktikaga arvestavad seisukohavõttud, postiametkonna tööalasse puutuvate esitiste ja ettepanekute kriitiline analüüsimine on kahtlematult suurel määral kaasa aidanud meie Vabariigi üldtarvilike sideadmete praegusel tehnilisel tasemel olekule.

Abidirektorina ja ülemusena olete kõigi vastu õiglane, lahke, erapooletu, tasakaalukas ja lihtne. Juhina töötades pole Teie ülemuslik, kuulate kannatlikult ja tähelepanelikult ära alluvate arvamusel, otsides neist tõeteri ja kasulikkust meile üldiselt armsakssaanud side liikumisasjandusele ning otsustate arutusel olevad küsimused resoluutselt ainult siis, kui teate kõigi asjaomaste isikute ja asutiste arvamusel, tehes neist õiged järeldused.

Ametkonna teenijate vastu olete alati olnud heatahtlik ja nende eksumisi siis andestav, kui olete eksijas märganud püüdlikkust paranemiseks või kui eksumis on olnud sideasjandusele kasutaotleva motiiviga.

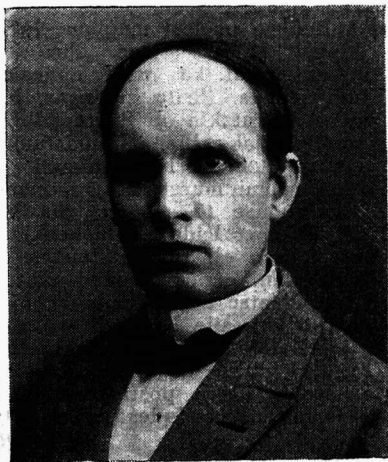
Märkides käesolevas auaadressis lühidalt ja lünklikult Teie silmapaistvamaid teeneid ja käitumisviise, soovib Postitalituse personaal Teile kui tagasihoidlikule, sõbralikule ja intelligentsele abidirektorile õnne ja tervist ning loodab, et Teil jätkub tahet veel kaua meiega koostöötada Eesti sideteenistuse eduks ja hüvanguks.

Tallinn, 18. juulil 1939. a.

Reinhold Glöckner

35 aastat postiteenistuses.

19. juunil s. a. täitus Pärnu Postkontori vanemametnik Reinhold Glöckner'il 35 aastat postiteenistuses.

Juubilar sündis 30. juunil 1882. a. Tõstamaa vallas, Pärnumaal. Lõpetanud 1903. a. Pärnu Linnakooli täiskursuse, astus postiteenistusse õpilasena.

19. juunil 1904. aastal määrati R. Glöckner 6. j. ametnikuna Riia postkontorisse, kust 1913. a. paigutatakse omal palvel Pärnu postkontorisse. Iseseisvuse algpäevil — 26. XI. 1918. kuni 11. III. 1919. juhatas juubilar Tõstamaa postkontorit. Kogu hilisema aja on juubilar teeninud Pärnu Postkontoris kantselei juhatajana.

Kaasteenijatele on juubilar selleks heaks väimeks, kelle poole pöördutakse ikka siis, kui oma nõu kipub napiks jääma. Sest „Vana Rein“ leiab juba hea nõu igas olukorras. Kuigi iseloomult äärmiselt tagasihoidlik, paneb siiski igale mõistlikule üritusele oma abistava käe külge. Nii kuulub ta kaitseliitlaste perre; on aktiivselt võtnud osa kutsealasest organiseerimisest, eriti selle tormilisel algpäevil; on juba noorena olnud kõikumata eestluse mõtte kandjaid jne. Peale kõige muu põeb juubilar tänapäeval harva esinevat „haigust“, nimelt — raamatuhaigust, omades suure ja väga hinnalise raamatukogu.

Tähtpäeval sai juubilar kaasteenijailt traditsiooni kohaselt väikese mälestusesemekese.

Kaasteenijad soovivad, et Sul, Vana Rein, jätkuks veel palju aastaid närve, jõudu ja head nõu!

Uhele juubilarile

Sa oled paljudele tuntud, kuid ma ei saa avaldada Su nime. Sa oled kõigist kolleegest hinnatud, kuid mul puudub võimalus loetella Su sõpru. Su tööd ja teeneid on tunnustatud suure usalduse kinkimisega Sulle administratsiooni poolt — aga mina omas teadmatuses Su tähtpäevade suhtes tean vaid Su süüaastat ja Su tööjuubeli kahekümneviendat teetähist, mille Sa äsja ületasid. Ei leidu inimest, kelle sõprust Sa ei võidaks esimesest kokkupuutest peale, kuid saada Sinult midagi teada Su enese kohta, see on asjatu katse. Isegi nüüd, Su juubeli puhul, kui pöördusin Sinu kui sõbra poole sellekohase palvega, vastasid Sa: „Ära üldse kõssa“. Seepärast siis jäatangi mainimata Su nime ja kõik muu, mis võiks Sind reeta. Ja Sinust sootuks mitte kõnelda, tähendaks olla hoolimatu, tähendaks vaikida surnuks selline inimene, kes kunagi pole kuskil trüginud küünarnukkidega, ent kes, ime küll! ometi on jõudnud edasi.

Sündinud talutares ja kasvanud piiratud võimaluste keskel ning võrsunud noormeheks kodunurmede kivisel pinnal, mis nõudsid ohvriks Su väljapaistvaid anded ja püüdlused kõrgemale, töid Sa säält ometi kaasa elurõõmu, visaduse ja ausa läänlase sirgeseljalisuse, millele on võõras edvistav enesehindamine või paendlik poseerimine „silmatagemise“ suunas. Isegi tunnustavat sõna Sa ei talu enda aadressil, mil Sulle näib olevat piinlik, kõnelemata kiitusest, mida Sa otse vihkad, kuigi oled inimene, kes otse vägisi imponeerib ja kelle tööd ja käitumises pole paika mõistete laitus.

Kuid pidada Sind mingiks pühakuks või oletada Sinust, et oled kuiva korralikkuse kehas, oleks eksitus. Sest Sa oled elav inimene kõigis võimalikes variatsioonides, kõigi võimalike hüvedega ja huvidega. Ja Sa ei luba endale iialgi, mis oleks rumal või mõttetu, igav või labane, ebasünnis või halb. See on kadestamisväärne võime sukelduda kõigesse, kuid vaid „ekskursioonina“, mitte kalduvuste tõttu, ja uiuda siis taas puhtana ja ausa naeruga vastu uuele päevale, kus töö seob Sind kui armastav päike.

Sa ise küll tavatsed öelda enda eluloo kohta: „Olen võõras siin maapeal; praktilist meelt sama palju kui kalliskive hunnikus, mis maanteel...“ Kuid seda Sa ütled muigamisi ja ses mõttes, et sendi hõõrumine peos enne selle väljaandmist on Sulle võõras ja maju ning maid omada enda elu eesmärgina ja sisuna, nagu nii paljud, Sa lihtsalt ei soovi. Võiks pidada Sind boheemlaseks Su jumalavallatu suhtumise tõttu kõigesse, mis on nivelleerunud ja hall, Su erkse ja vastuvõtliku meele tõttu, Su vaimukuse ja temperamendi ja kalduvuse tõttu teatrile ja muusikale, — kuid Su korrektsus töös ja Su enese juures igas vähimaski pisiasjas ei ole omane boheemlasele.

Sa oled õnnelik kompromiss teo- ja vaimu- inimesest, ja võib-olla selles peitubki Su edu, Su imponeerivuse ja respekti saladus. Sest ega see ole veel väärtus — teha tööd, vaid väärtus on — teha tööd ja anda tööle jume ja värv, — mitmekülgne, taibukas ja kõiki pisiasju nägev ja ümberhaarav ilme. Säärane võime ei ole

õpitav, vaid see on loomupärane intelligents, mis ei ole omane tavalisele tosinainimesele, kellele töötada tähendab vaid saada raha. Sinu leksikonis aga töötamine = kutsumus. Seepärast Sa ei ole ei raha ega tööori, vaid mõlemaist kõrgem, — läbinägev oma ülesannet ühiskonna mehhanismis, kus, nagu Sa ise kirjutad: „Kiirelt me päevad kaovad: nagu vetteheitatud kivikesed, mis enam kunagi ei tõuse veepinnale; väikesed järellainetused veel tekivad, ja pea needki kaovad.“

Jumalik „huumorinärv“, vaimukas ja vaimustav seltsimees oled Sa kõigile tuttavaile. Kuid võõrale, kellest Sa ei tea, kes ta on, oled Sa tõsine, soliidne, napolisõnane härrasmees, keda nii tihti võidakse kohata matkamas erakuna metsatihnikus või mitmekümnekilomeetrilisel jalutusretkel siin ja seal, igal aastaajal ja kellaajal, olgu siis kaunis suveõhtu või talvine paukuv pakane keskööl. Matkamine looduses see on üldse Su „nõrkus“. Võib-olla seepärast, oleneb Su armastusest looduse ja lihtsuse vastu, Sa ei talugi midagi peenusetavat, konfessionaalset, etiketlikku ja põikad kõrvale inimestest, kes on vaid vorm, mitte sisu, ja sündmusist, kus lavastatakse õnsusest kõmavat „noblessi“.

Võiks kõnelda veelgi Sinust, Su oskusest juhida kaasteenijaid ausalt ja siiralt nende töös, mis, paraku, pole iga juhi vooruseks, — Su oskusest kohelda kliente meeldivalt ja soliidset, et pahimigi loomus tunneb respekti asutise kui säärase vastu, — Su selgest pilgust igal ühiskondlikul teemal ja Su osavõtust kõigist üritustest, mida arukalt aetakse. Kuid piisaku siinkohal neistki märkmeist, kuna mu ülesanne ei ole laotada loorbereid, vaid avaldada ainult tunnustust tundmatuks jäävale nimele, kes seda väärib kui täisvereline inimene.

Kui kellegi biograafiast üldse midagi võidakse õppida, siis Sinu omast, sõber, Su kahekümneviendal teekümnisel ja töötähtisel küll kõike seda, millest tänapäeval nii mõndagi on puudu, nagu sirgjoonelisus, soliidus, üle- ja läbinägelikkus, sobiv toon, sisim väärtus.

Käepigistus Sulle!

Kaasaegne.

Pirita telefonikeskjaam 10-a.

Käesoleval suvel 9. juulil pühitses Pirita telefonikeskjaam 10-aastast juubelit. Keskjaama juhatajaks on algusest peale olnud Albin Strutzkin, kes küll nime poolest muulane, kuid rahvuselt ja hingelt sula eestlane. Pirita ümbruse rahvasuus on temal ka muid nimesid, nagu: Pirita hing ja süda, Pirita kuningas, Pirita kuberneri jne. A. Strutzkin oli Pirita telefoni keskjaama organiseerijaks, Pirita Kaunistamise Seltsi kaua ametiasutustega läbirääkimisi pidades, oma majasse ruumi muretsedes, abonente kogudes jne., missuguse töö lõpule viis, nii et 9. juulil 1929 võis aset leida Pirita keskjaama avamine. Varem seda oli Piritallinnaga otseühenduses ainult mõni abonent, nüüd ulatub nende arv kuni 150. Peatse Suure-Pirita loomisega tõuseb abonentide arv siin hoogsalt, mille järgi on loota Pirita telefonide automatiseerimist ja postkontori ja telegraafi osakonna loomist Pirita keskusse, senise lihtsa postiagentuuri asemele, neid keskjaamaga koondades ühise katuse alla

(Lõpp lk. 124)

Eesti Vabariigi 9. klassiloterii plaan

I KLASS. — Loosimine 27. ja 28. septembril 1939. a. SUURIM VOIT Kr. 25.000 (õnnelikul juhusel)	II KLASS. — Loosimine 2. ja 3. nov. 1939. a. Eelmise klassi pilettide vahetamine lõpetatakse 25. okt. 1939. a. SUURIM VOIT Kr. 25.000 (õnnelikul juhusel)	III KLASS. — Loosimine 30. nov. 1. detf. 1939. a. Eelmise klassi pilettide vahetamine lõpetatakse 23. nov. 1939. a. SUURIM VOIT Kr. 25.000 (õnnelikul juhusel)	IV KLASS. — Loosimine 31. jaan. 1., 2., 3., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 12., 13., 15., 16., 17. ja 19. veebr. 1940. a. Eelmise klassi pilettide vahetamine lõpetatakse 25. jaan. 1940. a. SUURIM VOIT Kr. 30.000 (õnnelikul juhusel)
1 preemia 10.000—10.000 1 võit 15.000—15.000 1 „ 7.000—7.000 1 „ 5.000—5.000 2 võitu à 3.000—6.000 10 „ 1.000—10.000 12 „ 500—6.000 15 „ 200—3.000 30 „ 100—3.000 150 „ 20—3.000 1200 „ 10—12.000 4578 „ 7—32.046 5000 võitu + 1 pr. = 94.000	1 preemia 10.000—10.000 1 võit 15.000—15.000 1 „ 7.000—7.000 1 „ 5.000—5.000 2 võitu à 3.000—6.000 10 „ 1.000—10.000 12 „ 500—6.000 15 „ 200—3.000 30 „ 100—3.000 120 „ 30—3.600 1000 „ 12—12.000 4608 „ 9—41.472 5800 võitu + 1 pr. = 122.072	1 preemia 10.000—10.000 1 võit 15.000—15.000 1 „ 7.000—7.000 1 „ 5.000—5.000 2 võitu à 3.000—6.000 10 „ 1.000—10.000 12 „ 500—6.000 15 „ 200—3.000 30 „ 100—3.000 120 „ 30—3.600 1000 „ 12—12.000 4608 „ 9—41.472 5800 võitu + 1 pr. = 122.072	1 preemia 10.000—10.000 1 võit 15.000—15.000 1 „ 7.000—7.000 1 „ 5.000—5.000 2 võitu à 3.000—6.000 10 „ 1.000—10.000 12 „ 500—6.000 15 „ 200—3.000 30 „ 100—3.000 120 „ 30—3.600 1000 „ 12—12.000 4608 „ 9—41.472 5800 võitu + 1 pr. = 122.072
Pileti hind klassiviisi ostes iga klass 2 krooni; kõik 4 klassi korraga ostes 8 krooni. Poolpileti hind „ 1 „ 4 „ 4 „ 4 „ Piletraam. (4 pil.) hind kl.-viisi ostes iga „ 3 „ 4 „ 4 „ 4 „ Poolpil.-r. (4 poolpil.) h. kl.-viisi ostes iga klass 4 „ „ 4 „ „ 16 „ Kes soovib osta teise, kolmanda või neljanda klassi pileti, ilma et tal oleks eelmise klassi piletit, peab maksma ka kõigi eelmiste klasside hinna.	Pileti hind klassiviisi ostes iga klass 2 krooni; kõik 4 klassi korraga ostes 8 krooni. Poolpileti hind „ 1 „ 4 „ 4 „ 4 „ Piletraam. (4 pil.) hind kl.-viisi ostes iga „ 3 „ 4 „ 4 „ 4 „ Poolpil.-r. (4 poolpil.) h. kl.-viisi ostes iga klass 4 „ „ 4 „ „ 16 „ Kes soovib osta teise, kolmanda või neljanda klassi pileti, ilma et tal oleks eelmise klassi piletit, peab maksma ka kõigi eelmiste klasside hinna.	Pileti hind klassiviisi ostes iga klass 2 krooni; kõik 4 klassi korraga ostes 8 krooni. Poolpileti hind „ 1 „ 4 „ 4 „ 4 „ Piletraam. (4 pil.) hind kl.-viisi ostes iga „ 3 „ 4 „ 4 „ 4 „ Poolpil.-r. (4 poolpil.) h. kl.-viisi ostes iga klass 4 „ „ 4 „ „ 16 „ Kes soovib osta teise, kolmanda või neljanda klassi pileti, ilma et tal oleks eelmise klassi piletit, peab maksma ka kõigi eelmiste klasside hinna.	Pileti hind klassiviisi ostes iga klass 2 krooni; kõik 4 klassi korraga ostes 8 krooni. Poolpileti hind „ 1 „ 4 „ 4 „ 4 „ Piletraam. (4 pil.) hind kl.-viisi ostes iga „ 3 „ 4 „ 4 „ 4 „ Poolpil.-r. (4 poolpil.) h. kl.-viisi ostes iga klass 4 „ „ 4 „ „ 16 „ Kes soovib osta teise, kolmanda või neljanda klassi pileti, ilma et tal oleks eelmise klassi piletit, peab maksma ka kõigi eelmiste klasside hinna.
Klassiviisi müüakse pileteid Riigi Klassiloterii pilettide müügikohtades, pankades, postiasutistes jne. Iga klassi pilettide müük algab eelmise klassi võitude nimekirja avaldamisest ja kestab loomiseni. Pileteid kõigi nelja klassi jaoks korraga müüakse ainult pilettide keskmüügikohas, Riigi Trüükikojas, Tallinnas, Nüme tän. 11. Postiteel saadetakse pileteid välja pilettide keskmüügikohast, Riigi Trüükikojast Tallinnas, kui tellija on saatnud ette pileti hinna ja saatkuludeks 10 senti iga saadetise kohta. Lunasaadetisena postiteel saadetakse pileteid välja ainult klassiviisi keskmüügikohast, kui tellija on saatnud ette lunasaatekulu 25 senti hiljemalt 10 päeva enne loomisist.	Klassiviisi müüakse pileteid Riigi Klassiloterii pilettide müügikohtades, pankades, postiasutistes jne. Iga klassi pilettide müük algab eelmise klassi võitude nimekirja avaldamisest ja kestab loomiseni. Pileteid kõigi nelja klassi jaoks korraga müüakse ainult pilettide keskmüügikohas, Riigi Trüükikojas, Tallinnas, Nüme tän. 11. Postiteel saadetakse pileteid välja pilettide keskmüügikohast, Riigi Trüükikojast Tallinnas, kui tellija on saatnud ette pileti hinna ja saatkuludeks 10 senti iga saadetise kohta. Lunasaadetisena postiteel saadetakse pileteid välja ainult klassiviisi keskmüügikohast, kui tellija on saatnud ette lunasaatekulu 25 senti hiljemalt 10 päeva enne loomisist.	Klassiviisi müüakse pileteid Riigi Klassiloterii pilettide müügikohtades, pankades, postiasutistes jne. Iga klassi pilettide müük algab eelmise klassi võitude nimekirja avaldamisest ja kestab loomiseni. Pileteid kõigi nelja klassi jaoks korraga müüakse ainult pilettide keskmüügikohas, Riigi Trüükikojas, Tallinnas, Nüme tän. 11. Postiteel saadetakse pileteid välja pilettide keskmüügikohast, Riigi Trüükikojast Tallinnas, kui tellija on saatnud ette pileti hinna ja saatkuludeks 10 senti iga saadetise kohta. Lunasaadetisena postiteel saadetakse pileteid välja ainult klassiviisi keskmüügikohast, kui tellija on saatnud ette lunasaatekulu 25 senti hiljemalt 10 päeva enne loomisist.	Klassiviisi müüakse pileteid Riigi Klassiloterii pilettide müügikohtades, pankades, postiasutistes jne. Iga klassi pilettide müük algab eelmise klassi võitude nimekirja avaldamisest ja kestab loomiseni. Pileteid kõigi nelja klassi jaoks korraga müüakse ainult pilettide keskmüügikohas, Riigi Trüükikojas, Tallinnas, Nüme tän. 11. Postiteel saadetakse pileteid välja pilettide keskmüügikohast, Riigi Trüükikojast Tallinnas, kui tellija on saatnud ette pileti hinna ja saatkuludeks 10 senti iga saadetise kohta. Lunasaadetisena postiteel saadetakse pileteid välja ainult klassiviisi keskmüügikohast, kui tellija on saatnud ette lunasaatekulu 25 senti hiljemalt 10 päeva enne loomisist.
50.800 võitu + 1 pr. = 858.197	1200 „ „ 30—36.000 49133 „ „ 9—442.197	1200 „ „ 30—36.000 49133 „ „ 9—442.197	1200 „ „ 30—36.000 49133 „ „ 9—442.197

Võidu korral I, II või III kl. võidavad pileтираамatus kõik 4 piletit, sest iga võitnud raamatu numbri kohta loositakse selle raamatu 4 pileti vahel välja 4 võitu IV kl. laseb iga raamatu loostakse kogu selle raamatu 4-ja pileti vahel.

AMETLIK OSA

NIMETATAKSE AMETISSE.

Metsvald, Eugen — postiljoniks Tall. Peapostk., 30. apr. 39.

Vanaselja, Maria, end. ametn. — 4. j. ametn.-vabateen. Tall. Peapostk., 2. mai 39.

Rõude, Valter, ajut. tööj. Postitalitus — postiljoniks Tall. Peatelegr.-k., 17. mai 39.

Kappet, Astrid, ajut. tööj. Postitalitus — van. kants.-ameten. Postitalitusse, 25. mai 39.

Veedla, Osvald, ajut. tj. — postiljoniks Kohtla-Järve Ptk., 1. juun. 39.

Muul, Madis, end. ülema abi — 3. j. ametn. Kärkla Ptk., 5. juun. 39.

Kastra-Kastan, Elisabeth, ajut. tj. — plombeerijaks Tall. Välispak. Ptk., 1. juun. 39.

Sova, Joann — postiljoniks Tall. Peapostk., 6. juun. 39.

Randviir, Voldemar — postiljoniks Nõmme Ptk. 7. juun. 39.

Lepik, Mefoodi — postiljoniks Kuressaare Ptk., 7. juun. 39.

Reinart, Helmut, — postiljoniks Tall. Peapostk., 9. juun. 39.

Laur, Arnold, ajut. tj. Rapla Ptk. — postiljoniks Rapla Ptk., 10. juun. 39.

Rattasepp, Hembo — postiljoniks Tall. Peapostk., 10. juun. 39.

Hansson, Hermann — postiljoniks Juuru Ptk., 13. juun. 39.

Audova, Aleksis — postiljoniks Tartu Ptk., 14. juun. 39.

Bremann, Emil — postiljoniks Tall. Peapostk., 15. juun. 39.

Köll, Georg — õövahiks Tall. Peapostk., 15. juun. 39.

Kundre, Eero — postiljoniks Nõmme Ptk., 16. juun. 39.

Vester, Arthur — postiljoniks Tall. Peapostk., 17. juun. 39.

Veber, Rutt, end. ajut. tööj. Tartu Telef.-v. — 4. j. am.-vabateen. Abja Ptk., 20. juun. 39.

NIMETATAKSE AMETNIKU ÕPILASEKS.

(Ülalpidamise raha norm 25 kr. kuus).

Zemtsuzin, Vladimir — Haapsalu Ptk. 8. mai 39.

Paas, Joann — Haapsalu Ptk., 8. mai 39.

Laas, Ilmar — Paide Ptk., 8. mai 39.

Allsaare, Valter — Paide Ptk., 10. mai 39.

Põld, Elmar — Viljandi Ptk., 22. mai 39.

Pöder, Vello — Viljandi Ptk., 22. mai 39.

Tiits, Eugen — Valga Ptk., 22. mai 39.

Ainomäe, Karl — Tartu Ptk., 23. mai 39.

Veebo, Elmet — Tall. Peapostk., 24. mai 39.

Paal, Viktor — Tall. Peapostk., 24. mai 39.

Suurvee, Vladimir — Tall. Peapostk., 25. mai 39.

Halling, Harald — Pärnu Ptk., 25. mai 39.

Randoja, Arnold — Tartu Ptk., 25. mai 39.

Alba, Aavo — Tartu Ptk., 26. mai 39.

Voorand, Eduard — Tartu Ptk., 30. mai 39.

Saarm, August — Tall. Peapostk., 30. mai 39.

Terras, Olev — Valga Ptk., 1. juun. 39.

Saluveer, Enno — Võru Ptk., 5. juun. 39.

Villota, Erich — Tall. Telef.-v., 5. juun. 39.

Vahe, Elmar — Tall. Telef.-v., 6. juun. 39.

Saidlo, Arved — Tall. Peatelegr.-k., 7. juun. 39.

Michelis, Arnold — Pärnu Ptk. — 13. juun. 39.

Nukk, Aleksei — Petseri Ptk., 14. juun. 39.

NIMETATAKSE T.-T. MEH.-ÕPILASEKS.

Pargas, Henn — meh. õpil. Tartu Telef.-v., 5. juun. 1939.

NIMETATAKSE P.-T.-T. AMETNIKU KANDIDAADIKS.

Kuimets, Linda, ametn. õpil. — Viljandi Ptk., 8. mai 39.

Süllä, Marie, ametn. õpil. — Viljandi Ptk., 8. mai 39.

Parts, Olga, ametn. õpil. — Viljandi Ptk., 8. mai 39.

Gloekner, Juta, ametn. õpil. — Pärnu Ptk., 8. mai 39.

Murumägi, Leontine, ametn. õpil. — Pärnu Ptk., 8. mai 39.

Ufer, Gerda, ametn. õpil. — Pärnu Ptk., 8. mai 39.

Mill, Salme, end. ajut. tööj. — Viljandi Ptk., 11. mai 39.

Võõbs, Herta, ametn. õpil. — Kuressaare Ptk., 11. mai 39.

Paltsep, Heesi, ametn. õpil. — Petseri Ptk., 21. mai 39.

Hanimägi, Meta, ametn. õpil. — Petseri Ptk., 21. mai 39.

Luiga, Axella, ajut. tööj. — Tartu Telef.-v., 1. juun. 39.

Pütsep, Hilda, ametn. õpil. — Võru Ptk., 1. juun. 39.

Lätti, Salme, ametn. õpil. — Võru Ptk., 1. juun. 39.

Kukemäki, Eve, ajut. tööj. Tartu Telef.-v. — Tõrva Ptk., 1. juun. 39.

Mork, Marta, ajut. tööj. Tartu Telef.-v. — Põltsamaa Ptk., 1. juun. 39.

Niggol, Marta, ajut. tööj. Tartu Telef.-v. — Kanepi Ptk., 1. juun. 39.

Parmson, Alma, ajut. tööj. Tartu Telef.-v., — V.-Maarja Ptk., 1. juun. 39.

Kivari, Helga, ajut. tööj. Elva Ptk. — Elva Ptk., 10. juun. 39.

Sirak, Melitta, ajut. tööj. Tartu Telef.-v. — Tartu Telef.-v., 11. juun. 39.

NIMETATAKSE MEH. KANDIDAADIKS.

Valleskalm, Aleksander, meh. õpil. — Võrumaa T.-T.-v., 6. mai 39.

Tamre, Herbert, meh. õpil. — Tartumaa T.-T.-v., 6. mai 39.

Vill, Enn, meh. õpil. — Viljandimaa T.-T.-v., 6. mai 39.

Kärmas, Herbert, meh. õpil. — Viljandimaa T.-T.-v., 6. mai 39.

Laastau, Hugo, meh. õpil. — Virumaa T.-T.-v., 25. mai 39.

Kurim, Eduard, meh. õpil. — Virumaa T.-T.-v., 25. mai 39.

Ruus, Johannes, meh. õpil. — Tartu Telef.-v., 10. juun. 39.

Reiart, Hermann, mehn. õpil. — Saaremaa T.-v., 21. juun. 39.

Kriik, Edvard, mehn. õpil. — Tall. Telef.-v., 21. juun. 39.

Kaup, Endel, mehn. õpil. — Tall. Telef.-v., 21. juun. 39.

Saar, Heiti, mehn. õpil. — Tall. Telef.-v., 21. juun. 39.

Paalme, Edgar, mehn. õpil. — Tall. Telef.-v., 21. juun. 39.

Morits, Nikolai, mehn. õpil. — Pärnumaa T.-v., 21. juun. 39.

KINNITATAKSE AMETIJÄRGUS.

Jaik, Edgar, tehn. eelarv. kontr. abi aj. kt. Postitalitus — tehn. eelarv. kontr. abiks, 20. mai 39.

Klauren, August, van. p.-t.-t. ametn. aj. kt. Kuressaare Ptk. — van. p.-t.-t. ametn., 20. mai 39.

Hallemaa, Aleksander, van. meh. aj. kt. Tartu-maa T.-T.-v. — van. meh., 1. juun. 39.

Koppel, Hans, ülema aj. kt. Kiviõli Ptk. — ülemaks, 15. juun. 39.

Kunnus, Aleksander, ülema abi aj. kt. Irboska Vaksali Ptk. — ülema abiks 1. juul. 39.

MÄÄRATAKSE UUE AMETI PEALE.

Hain, Evald, post. Tall. Peapostk. — 4. j. p.-t.-t. ametn.-vabateen. Narva Ptk., 1. mai 39, teen. huvides.

Koorm, Ernst, 3. j. p.-t.-t. ametn. Silla Ptk. — ülema abi aj. kt. Rakke Ptk., 4. mai 39, teen. huvides.

Jõeväli, August, 3. j. p.-t.-t. ametn. Narva Ptk. — ülema aj. kt. Torma Ptk., 9. mai 39, teen. huvides ja enda nõusolekul.

Raidma, Mihail, 3. j. ametn. Kärda Ptk. — ülema abi aj. kt. Kärda Ptk., 1. juun. 39.

Laanemets, Martin, van. post. Nõmme Ptk. — 4. j. p.-t.-t. ametn.-vabat. Nõmme Ptk., 5. juun. 39.

Alas, Aleksander, van. mont. Viljandimaa T.-T.-v. — mehn.-vabateen. Harjumaa T.-T.-v., asuk. Rapla, 7. juun. 39, teen. huvides.

Rõõmus, Ilmar, postiljon Rapla Ptk. — 4. j. ametn.-vabateen. Rapla Ptk., 10. juun. 39.

Pezold, Vladimir, õõvaht Tall. Peapostk. — postiljoniks Tall. Peapostk., 15. juun. 39.

Pärna, Otto, postilj. Tartu Ptk. 4. j. ametn.-vabateen. — Valga Ptk. 21. juun. 39, teen. huv.

*

Postitalituse vanem posti-telegraafi-telefoni ametnik Julius Bleyer määratakse Rahvusvahelise Büroo Posti Ekspluatatsioon korraldaja abiks palgaga Kr. 140.— kuus, arvates 1. aprillist 1939. a.

KAOTATAKSE II-A JA II-B JÄRGUD.

Posti-telegraafi-telefoni ametnike II-a ja II-b järgu ära kaotamise tõttu (Riigiasutiste ametnikkude koosseisu seaduse muutmise seaduse, RT 1939, 40, 319) määratakse kõik senised II-a ja II-b järgu p.-t.-t. ametnikud II järgu posti-telegraafi-telefoni ametnikkeks, arvates s. a. 1. aprillist.

PAIGUTATAKSE ÜMBER.

Hüppenen, Sylvia, ametn. kand. Tall. Peapost. — Tall. Telef.-v., 1. mai 39, teen. huvides.

Jürisoo, Erika, ametn. kand. Tall. Peapostk. — Tall. Telef.-v., 1. mai 39, teen. huvides.

Pent, Heino, mehn. Pärnumaa T.-T.-v. — Tall. Telef.-v., 2. mai 39, omal palvel ja kulul.

Pöder, Niina, ametn. kand. Haapsalu Ptk. — Silla Ptk., 4. mai 39, teen. huvides.

Ustav, Anatoli, mehn. Antsla Ptk. — Võrumaa T.-T.-v., 5. mai 39, omal palvel ja kulul.

Tenter, Arnold, ülem Torma Ptk. — Puka Ptk., 9. mai 39, teen. huvides ja enda nõusolekul.

Tamre, Herbert, mehn. kand. Tartumaa T.-T.-v. — Kambja Ptk., 15. mai 39, teen. huvides.

Raadla, Richard, mehn. Kambja Ptk. — Tall. Telef.-v., 16. mai 39, omal palvel ja kulul.

Kaasik, Boris, mehn. Saaremaa T.-T.-v. — Leisi

Ptk., 19. mai 39, teen. huvides ja enda nõusol.

Kanarbik, Enn, mehn. vabateen. Leisi Ptk. — Tõstamaa Ptk., 22. mai 39, teen. huvides.

Liiv, Voldemar, mehn. Tõstamaa Ptk. — Antsla Ptk., 25. mai 39, teen. huvides ja enda nõusol.

Preem, Josephine, 2. j. am. Tartu Telef.-v. — Tartu Ptk., 30. mai 39, teen. huvides.

Poljakov, Alma, 1-a j. am. Tartu Telef.-v. — Tartu Ptk., 30. mai 39, teen. huvides.

Mikk, Johanna, 3. j. am. Tartu Telef.-v. — Tartu Ptk., 30. mai 39, teen. huvides.

Kärmas, Herbert, mehn. kand. Viljandimaa T.-T.-v. — S.-Jaani Ptk., 30. mai 39, teen. huvides.

Vint, Viktor, van. mont. S. Jaani Ptk. — Viljandimaa T.-T.-v., 31. mai 39, teen. huvides.

Laastau, Hugo, mehn. kand. Virumaa T.-T.-v. — Ambla Ptk., 4. juun. 39, teen. huvides.

Sõnajalg, Linda, ametn. kand. Paide Ptk., — Tapa Ptk., 4. juun. 39, teen. huvides.

Harvo, Ene, 3. j. am. Tapa Ptk. — Tall. Telefoniv., 6. juun. 39, omal palvel ja kulul.

Puu, Ella, am. kand. Narva Ptk. — Narva-Jõesuu Ptk., 6. juun. 39, teen. huvides.

Vill, Enn, mehn. kand. Viljandimaa T.-T.-v. — Mustla Ptk. 6. juun. 39, teen. huvides.

Vaga, Vassili, van. post. Kuressaare Ptk. — Saaremaa T.-T.-v. 11. juun. 39, teen. huvides.

Tõlpus, Ida, 2. j. am. Tartu Ptk. — Rapla Ptk., 13. juun. 39, omal palvel ja kulul.

Riipere, Aita, 4. j. am.-vabat. Rapla Ptk. — Tall. Telef.-v., 16. juun. 39, omal palvel ja kulul.

Nelke, Helmi, 2. j. ametn. Tall. Peatelegr.-k. — Posti Jooksv. Arv. Büroo 10. juun. 39, omal palvel.

Kivisalu, Enn, postiljon Juuru Ptk. — Rakvere Ptk. 19. juun. 39, omal palvel ja kulul.

Karpa, Armiede, 3. j. ametn. Abja Ptk. — Tall. Peapostk. 25. juun. 39, omal palvel ja kulul.

Kobi, Linda, 3. j. ametn. Võru Ptk. — Tall. Peapostk., 27. juun. 39, omal palvel ja kulul.

Veski, Leonhard, 4. j. ametn.-vabateen. Tartu Ptk. — Kuremäe Ptk., 29. juun. 39, omal palvel ja kulul.

Haapsalu raadiojaama raadiomotorist Arnold Pere paigutatakse ümber, sama järguga ja teenistuse huvides, senisest asukohast Haapsalust asukohaga Ranna raadiojaama, arvates 1. maist 1939. a.

Haapsalu raadiojaama raadiomotorist Arnold Ohtre paigutatakse ümber, sama järguga ja teenistuse huvides, senisest asukohast Ranna raadiojaamast asukohaga Haapsalusse, arvates 1. maist 1939. a.

VALLANDATAKSE AMETIST.

Tõnisson, Leo, mehn. Ambla Ptk. — 1. mai 39, omal palvel BES § 4186 ja Riigiteen. tas. sead. § 23 põhjal.

Madvärk, Anton, van. post. Tall. Peatelegr.-k. — 15. mai 39, omal palvel BES § 4186 ja Riigiteen. tas. sead. § 23 põhjal, parandamatu haig. tõttu.

Schnur, Tiidrik, 1-a j. ametn. Rakvere Ptk. — 16. juun. 39, Riigiteen. sead. § 39 p. 4 lit. b põhjal, parandamatu haiguse tõttu.

Tamm, Helmar, 3. j. ametn. Kuremäe Ptk. — 1. juul. 39, omal palvel.

Niggol, Andreas, 1-a j. ametn. Tall. Peapostk. — 1. juul. 39, Riigiteen. sead. § 39 p. 4 lit. b põhjal, parandamatu haig. tõttu.

Teder, A., insener, Tartu Telefoniv. — 1. aug. 39, omal palvel.

KUSTUTATAKSE AMETKONNA TEENIJATE NIMEKIRJADEST.

Zutz, Vidrik, van. post. Tall. Peapostk. — 2. juun. 39, surma puhul.

NIMEDE MUUTMISED.

Tapa Ptk. 4. j. ametn.-vabateen. Helmi Mõts on abiellumise puhul omandanud uue perekonnanime **Metsakuru**, arvates 28. maist 1939. a.

Valga Ptk. post. Joann Miller'ile on Valga linna perekonnaseisuameti 15. mai 1939. a. otsusega määratud uueks perekonnanimeks **Mere**.

Rakke Ptk. post. Aleksander Rahnoja'le on Rakke valla perekonnaseisuameti 30. märtsi 1939. a. otsusega määratud uueks nimeks **Arvo**.

Postitalituse van. kants. ametn. Niina Lebas on abiellumise puhul omandanud uue perekonnanime **Teders**, arvates 22. aprillist 1939. a.

Tall. Telefonivõrgu 3. j. p.-t.-t. ametn. Sanda Kanter on abiellumise puhul omandanud uue perekonnanime **Üksine**, arvates 6. maist 1939. a.

MUUDETAKSE KLASSIDES.

Riigiasutiste ametnikkude koosseisu seaduse muutmise seaduse (RT 1939, 40, 319) kohaselt Posti-Telegraafi-Telefonitalituse alal ja Teedeministri määruse Nr. 3513 — 13 dets. 1934 (RT 1934, 107) alusel muudetakse klassides järgmised asutised, arvates s. a. 1. aprillist.

1. Petseri II kl. (2. aste) posti-telegr.-telef.-kontor — II kl. (1. aste) p.-t.-t.-kontoriks.

2. Elva III kl. posti-telegr.-telef.-kontor — II kl. (2. aste) p.-t.-t.-kontoriks.

3. Kavastu, Kihelkonna, Koeru, Kohtla-Järve, Paldiski, Värskja ja Võsu IV kl. p.-t.-t.-kontorid — III kl. p.-t.-t.-kontoriteks.

4. Kastre-Võnnu V kl. posti-telegr.-telef.-kontor — IV kl. p.-t.-t.-kontoriks.

Ülalnimetatud posti-telegraafi-telefoni kontorite klassides muutmise puhul nimetatakse nende kontorite ülemaiks ja abideks samade kontorite ülemad ja abid, arvates 1. apr. 1939, nimelt:

Raag, Alfred, Petseri II kl. (1. aste) Ptk. ülemaks (135.—).

Seim, Bernhard, Petseri II kl. (1. aste) Ptk. ülema abiks (125.—).

Poll, Reinhold, Elva II kl. (2. aste) Ptk. ülema aj. kt. (115.—).

Kangur, Johannes, Elva II kl. (2. aste) Ptk. ülema abi aj. kt. (105.—).

Lätt, Eduard, Kavastu III kl. Ptk. ülema aj. kt. (98.—).

Jürgens, Gustav, Kihelkonna III kl. Ptk. ülemaks (98.—).

Laidmaa, Leho, Koeru III kl. Ptk. ülema aj. kt. (98.—).

Urvandi, Paul, Kohtla-Järve III kl. Ptk. ülemaks (98.—).

Argus, August, Paldiski III kl. Ptk. ülemaks (98.—).

Loomet, Oivo, Värskja III kl. Ptk. ülema aj. kt. (98.—).

Auli, Jaan, Võsu III kl. Ptk. ülema aj. kt. (98.—).

Eesmaa, Arnold, Kastre-Võnnu IV kl. Ptk. ülema aj. kt. (88.—).

KÖRGENDATAKSE AMETIJÄRGUS.

Lepp, Johannes, 1. j. ametn. Postitalituses — van. ametn. 1. juul. 39.

Kolk, Tõnis, 1. j. ametn. Postitalituses — van. ametn. 1. juul. 39.

Raidma, Rein, jaosk. juh. Tallinna Telef.-v. — van. jaosk. juh., 1. juul. 39.

Juubilare augustis

45 a.

Leiner, Jakob, Tallinna Peatelegr.-k. van. kiirt. 1. augustil.

40 a.

Dahlberg, Osvald, Tall. Välisp. Ptk. 1-a j. am., 13. augustil.

35 a.

Martson, Juhan, Ambla Ptk. van. post., 6. aug. Orav, Aleksander, Rakvere Ptk. van. am., 14. augustil.

Mets, Rudolf, Tall. Peapostk. jsk. juh., 14. augustil.

Prants, Aleksander, Tall. Peatelegr.-k. van. am., 14. augustil.

30 a.

Mere, Jaan, Posti Jooksv. A. B. van. am., 14. augustil.

Michelis, Jaan, Vändra Ptk. van. postiljon, 18. augustil.

25 a.

Luhamaa, Johannes, Avinurme Ptk. ülem, 1. augustil.

Balk, Hilda, Tall. Telefoniv. 1-a j. am., 19. augustil.

Asper, Johannes, V.-Maarja Ptk. ülem. 26. augustil.

Pirita keskjaam... (alg. lk. 120).

nagu Nõmmel ja Koplis. Pirita keskjaam on praegu ainuke omalaadne eraalgatusel loodud keskjaam Eestis; tema on küll riigiasutis, kuid puuduvad riigiametnikud. Juhatajaks on algusest peale A. Strutzkin, kes oma perega teenib Pirita ööd-päevad. Ta on seega ametniku kõrval nagu lindprii, sest teenistuse kohustus-kirja järgi ei anna keskjaama teenimine õigust pensioni, perekonna-abiraha ega arstiabi saamiseks; tasu maksetakse korteri, kütte, valgustuse ja 24-tunnise tööpäeva eest määruste kohaselt tööühikute alusel.

A Strutzkin, kes 24 aastat Vene meremineisteriumi ametnikuna Tallinnas kuni Saksa okupatsioonivõimude tulekuni teeninud, on Pirita Kaunistamise Seltsi aktiivsem tegelane, kes Pirital oma seni ellu viidud ja ülesseatud ideedega ja visa töö ning raugemata tahtejõuga Pirita kultuurilist tähtsust ja arenemist 14 aasta jooksul, seltsi asutamisest peale, suuresti on mõjutanud.

Kaanepilt: Eesti Mängude Postkontor Kadriorus. J. Tiks'i foto.

Väljaandja: Posti-Telegr.-Telef. Teenijate Kutseühingu Kesksuhatus. Tegev- ja vastutav toimetaja Rudolf Kroon. Toimetuse ja talituse asukoht: Tallinn, Vene tän. 9; aadress: „Postisarv“ pk. 266. Tallinn. 27. juulil 1939. a. Trükikoda „Estotruk“, Tallinn S. Karja 8.

SUVEHOOAJAKS
välis- ja kodumaa
kleidī-
mantli-
kostüümi-
ülikonna-
riideid

Villaseid- ja vateeritud
voodivaipu, šommiku-
ja supelmanli riideid,
päevasärgi riideid,
taskurätte jne. soovitab

J. Rosing & Ko

S. Karja 11, Tallinn

Telefon 445-84

Järelmaksu orderid saadaval
prl. L. Avloilt, Tallinna Peapostkontoris

Sõnas

ja

pildis

Igale perekonnaliikmele toob iga päev parima valiku põnevaid uudiseid, asjalikke ja huvitavaid kirjutisi ning tarvilikke kuulutusi – 3600 suurt lehekülge aastas – kui tellite veel täna „Uus Eesti“ terveks aastaks.

Tellimise hind postiga saates: esimene veerand-aasta Kr. 5.—, edasi iga kuu Kr.1.50, või 5 senti üksiknumber.

„Uus Eesti“ tellimisi võtavad vastu iga päev kõik postiasutised ja „Uus Eesti“ kontorid ja esindajad kõikjal üle riigi.

Rootsi värv -

odavaim ja vastupidavaim
kodu kaunistamiseks!

ROOTSI VÄRVIGA värvides tarvitage rootsivärvi sideainet, ta on praktiline ja lihtne käsitlemisel, ega nõua tülikat keetmist, mis tänapäeva kogemuste tõttu ei ole vajalik.

SIDEAINELE segatakse vastav hulk vett ja värvimulda, mille järele värv on valmis tarvitamiseks. Asjatundlik nõu annab Valiku järele mitmeid värviproove leiate alati

E. Günther'i

ROHU- JA VÄRVI SUURÄRIS
Tallinnas, Tartus, Viljandis, Pärnus

NAISTE

JA

MEESTE

VIHMAKUUBESID,
kummist ja impregn.

KALOSSE,
VIHMAVARJE,
VAHARIIDET,
DŽUUTVAIPU,
LINOLEUMI

ja

PUDUKAUPA

soovitab suures valikus

KULL'I ÄRI

TALLINN, VANA POSTI 8

Osamaks võimaldatud
Orderid saadaval Tallinna peapostkontoris prl. K. Avloilt.